

הענין פאר פאקסבלאט

אונפארטייזשע פארטיי - נעזערשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 300/1295

Łódź, Piątek 30 grudnia 1927 r.

פינפטער יאהרגאנג

לאדז, פרייטאג, 1 טבת תרפ"ח

Nr. 300/1295

דרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71.

Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO ELEKTRYCZNE Spółka Akcyjna,

zawiadamia swoich odbiorców energii elektrycznej, iż od dnia 2 stycznia 1928 roku wydawane będą personelowi, spełniającemu czynności służbowe na mieście,

legitymacje nowego typu, koloru seledynowego, z fotografiami,

zaopatrzone w pieczęcie oraz plomby firmowe i podpisy Dyrekcji, ważne do końca 1928 roku. Dotychczas wydane legitymacje zostały unieważnione.

Funkcjonariusz elektrowni winien przed przystąpieniem do spełnienia swych czynności sam od siebie bez wezwania okazać swą legitymację służbową. Na rozporządzenie to Dyrekcja Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Sp. Akc., specjalnie zwraca uwagę pp. odbiorców, nadmienając, że

**za nadużycia osób, nie zaopatrzonych w legitymacje Towarzystwa,
nie przyjmuje na siebie żadnej odpowiedzialności.**

179

צעירי ישראל : התחלת הספר : **ענגלישער-זאל**
לאדז, ווסבאדניא 56. פאסאזש-שול 2.
מוצ"ש ק"פ שמו"ת (14:128) קומט פאר אין גרויסן ענגלישן-זאל, פאס. שולץ 2 א גראנדיעזע
התחלת-הספר-תורה
פריערונג מיטן אנטוויקלונג פון אנטוויקלונג אונטער דער לייטונג פון בער. דירעקטען
בעמער קונג: פאר פרויען ספעציעל רעזערווירטע פלעצער. פרטים אין די ווייטערדיגע אנהאנגען.

האנדווערקער-פערזאנען אין דער פוילישער
רעפובליק, אפט. לאדז, (וואכאדניא 66).
אכטונג, דרעקטער, האלץ-שניצער, טאפעצירער
און בערשטענדיגער; מיר רופען אלע אויבענאויסגע-
רעכענטע פאכען זיך צו פערשרייבען אין אונזער פערזאנען
און קומען שבת, ד. 31 דעצעמ. 10 אינ-
דערפריה אין, פלארא, זאויש 22 אויף 8 מיטינג
די מיטלער-פאך-סעקציע
ביים האנדווערקער-פערזאנען (וואכאדניא 66).

יור. י. אינפעלד
42. ווסבאדניא 42.

אדעלא באקסענמאן
בערנארד בילדער
פערלאבט.
לאדז, דעצעבער 1927.

צו דער פערלאבונג פון פיר.
אדעלא באקסענמאן
מיט ה' בערנארד בילדער
גראטלירען הערצליך און ווינשען א הערציגען מו"ט
פונם שטראסבערג, בעלז קראט.
העניק נימאן, בעלז וואשאנסקא,
סאלעק מענכער און פרוי, שמחה ציצאוויסקי.
235

יודישער געפליגעל-הענדלער-פערזאנען, פאמאדסקא 17
בעקאנטמאכונג.
זונטאג, דעם 1-טען סטיטשען 1928 פינקטליך 5 א זיגער אין אונזער קומט
פאר אין לאקאל פון פערזאנען א וויכטיגע
אלגעמיינע פערזאנלעכע
מיט פאלגענדען סאג-ארדנונג:
(1) טעטיגקייט: און קאסע-בערייט.
(2) וואהלען פון א פערזאנלעכע און רעוויזאנס-קאמיסיע.
(3) פרייע פארשלאגען.
צוליב דער וויכטיגקייט פון דער פערזאנלעכע, ווערען אלע מיטגלידער אויפגע-
פאדערט אונבעדינגט פינקטליך צו ערשיינען.
מיט אכטונג די פערזאנלעכע.

ס'ווערט געזוכט אויף דער
פראווינץ, א מעדעל
א קוואליפיקירטע
שטרימפער
ארביטער
מיט גוטע בעדינגונגען. צו
מעלדען ביי ווייסבלום.
קאנסטאנטיןער 6
861
Karakulowe
PIĘKNE PALTO
sprzedam tanio zaraz
HOTEL SAWOY pokój 209.

מיר גראטלירען אונזער געהערטען פרעזעס
ה' יעקב דוד פאצאנאווסקי און פרוי
צעגענלייגא 28 צו דער
בר-מצוה פון זיין
ליבערן זון
און מיר ווינשען זיי צו דערלעבען פון איהם פיל נחת.
די פערזאנלעכע פון דער תלמוד-תורה
אהבת-תורה, וואלכארסקא 20
281

שעכטער-פערזאנען, פאדוועטשנא 10.
זונטאג, דעם 1-טען יאנואר 1928, 6 א זיגער אין אונזער קומט פאר אין
פערזאנלעכע, פאדוועטשנא 10
א פערזאנלעכע
וועגען דעם צעכען-געזעץ ווי אויך פערשידענע אנדערע פראגען.
צוליב דער וויכטיגקייט פון די בעהאנדעלטע פראגען, ווערען געבעטען אלע
מיטגלידער פון שטאט, ווי אויך פון גייערס, שייבלערס און פאלטער ראיאנען
פינקטליך צו קומען. די פערזאנלעכע.

די אגודה פון גייערס ראיאן
טאכט בעקאנט, אז נאך דער אינטערוויען ביים קאמיטעט פון דער
היגיינענישער מקוה גדאנסקא 75
האבען מיר בעקומען פון היינט אן פאר אלע
איינוואוינער פון גייערס-ראיאן מענער און פרויען
גרויסע הנחה-פרייזען
די הנחה-בילטען זענען צו בעקומען אויף פאלגענדע ערטער: ביי ר.
לייביל טענענבוים, פיעטריקאווער 307; ביי ברעסלער, רוסאווסקא 3;
ביי דוסקעוויטש, רוסאווסקא 5. פאר אונבעמיטלטע גאנץ צומייסט.
בעמערקונג: מוצ"ש איז די מקוה גדאנסקא 75 אפען פאר
פרויען אלע קלאסען פון 5 א זיגער אן.
די אגודה פון גייערס ראיאן א. נירענבערג.
224

דרינגענדע פערזאמלונגען
זויט דער פאָלגענדער ר"ה:
זונטאג, 7 אין אָווענד מענער = און דאמען = מאנאזש = שניידער,
מאנאג " " " שניידער; מענער = און דאמען = בעשמעלס,
לעדער און אויבער = וועט.
דינסטאג " " " מאלער, שישלער און לויז = וועבער,
דאנערשטאג 7 אין אָווענד עלעקטראמעכניקער און פרייורער,
אויס'ן טאָג-אָרדנונג וועטן זעכען = געזעץ און וועטן דעלע =
נאמען צו דער לאנדעם = קאנפערענץ, אַלע מיטגלידער פון די אויבער-
דערשטע פאכען ווערן, געבעטן צו קומען.
די פערזאמלונג.

20,000 פונט פאר די ארבייטסלאזע איינציאטיוו פון אלפרעד מאנד, ב. באראז גיט 5000 פ.

ל א נ ד אן, 29. (טעלעגראפיש) לויט דער איינציאטיוו פון סער אלפרעד מאנד האט זיך אָנגעהויבן אַ זאַמלונג פון 20 טויזנט פונט שטערלינג לטובת די ארבייטסלאזע אין ארץ-ישראל, דער בעקאנטער מיליאנער בערנארד באראז האט געגעבן די ערשטע 5000 פונט, סער אלפרעד מאנד פערזענליך האט געגעבן 1000 פונט. אין א קורצער צייט וועט דער פאנד געזאמלט ווערן.

ל א נ ד אן, 29. (טעלעגראפיש) דער אלועטליכער ציוניסטישער עקזעקוטיוו האט פערעפנטליכט אַנאָפיציעלע הכחשה פון דער ידיעה, וואָס האט זיך בעוויזן, אַז די ציוניסטישע עקזעקוטיוו האט בעשלאָסן פון 1. יאנואר אפצושטעלן די געלד-שטיצע פאר ארבייטסלאזע.

וויטאס ענדערט נישט זיין בעציהונג צו פילסודסקי

ווארשא, 29. (טעלעגראפיש) מיט ווייטגען לביי די נאָהענטסטע וואָלען. איצט איז קיין ווארשא אָנגעקומען אַנאָפיציעלע ידיעה, אַז דער בעריכט פון טאָראָו אַרטיסטע פאר דער רע-גירונג פון מאַרשאַל פילסודסקי און ער

דער שרעקליכער הונגער אין כינא

מיליאנען מענשען בעדראהט פון הונגער-טויט.

ל א נ ד אן, 29. (ספ. טעל.) די "רייטער-אגענטור" ברענגט שרעקליכע ידיעות פון כינא, וואו גרויסע שטחים זענען אָרומגענומען פון אַנאָנגעהויערען הונגער. די פראַווינץ שאַנגונג איז אינגאנצן אויסגעלעדיגט פון לעבענסמיטלען. 4 מיליאן כינעזער דראָהט אַ הונגער-טויט, 10 טויזנט כינעזער דערנעהערן זיך מיט בלעטער און קארע.

דער קולומביאנער פונקט פון הונגער איז נאך נישט אָנגעקומען, ס'איז פערהאן די געפאָהר, אַז די הונגעריגע מיליאנען וועלען זיך לאָזן וואַנדערען אין אנדערע לענדער, וואָס קען ברענגען צו אונגעוואונשענע רעזולטאטען.

די רבנים-אסיפה אין לעמבערג

די הינטער-קוליסען-אקציע. - רעפערעט וועגן מקואות. - יודישע פרעכע נישט צוגעלאזט. - פולשטענדיג אויף דער זייט פון דער רעגירונג. - צומריבען א סעפאראטע בעראטונג פון רבנים. - די ראדימנער רבי'ען וויל אַנט.

לעמבערג, 29. די היינטיגע אסיפה האט זיך אָנגעהויבן 12 ביטאָג. דער זאָל איז כמעט לעדיג. עס זיצט נאָר דאָס פרעזידיום און אייניגע דעלעגאטען. אין די קאָרידאָרן דרעהן זיך אַרומ פערשידענע חסידים, וועלכע מאַכען אַ שטאַרקן טומעל.

די הויפט-אָרבייט פון רבנים-צווא-מעפאָר ווערט געפיהרט נישט אויף די עפענטליכע אסיפות, נאָר אויף די גע-היימע בעראטונגען מיט ד"ר וואסער, וועלכער פיהרט די גאנצע הינטער-קוליסע-אקציע, צוליב וואָס דער צוואמען-פאָהר איז אייגענטליך צוזאמענגערופען געוואָרען.

די אָפאָזיציע, וועלכע בעשטעהט פון די ערנסטער רבנים, האָלט אויך אַפּ בעזונדערע בעראטונגען אין לאָקאַלען נישט ווייט פון אָרט, וואו עס קומט פאַר דער צוואמען-פאָהר. די אָפאָזיציע האָט מורא, אַז זי וועט מאַיאָריט ווערען דורך די פערשידענע "אייניקלעך" עג זענען געהאַלטען געוואָרען רעפערעטען וועגען מקואות (דעם בראָדער רב'ס וואָרן) און וועגען דעם פילסודסקי-דעקרט איבער די יודישע קהלות (דער טאָראָפּאָלער רב). דער טאָראָפּאָלער רב האָט דאָן דורכגעלעזען אַ רייע רע-זאָלוציעס וועגען ענדערען די פונקטען פון פילסודסקי'ס דעקרט, וועלכע זע-נען שערליך פאַר די רבנים.

אַ שטורמישע זיצונג האָט אָפּגעהאַל-טען די פערמאָנענץ-קאָמיטע. די רבנים-אָפאָזיציע האָט געמאַכט פאַרוואָרפען, וואָס מען האָט זיך געלאָזט אַריינשטע-נען אין דער גאנצער אַרבייט דורך די וואסער. דער פאָקט, וואָס די רבנים לאָזן זיך אָנפיהרן דורך אַנאָמיילע-טאָר. קאָמפּראַמיטירט דעם רבנים-שטאַנד.

אויפ'ן צוזאמעןפאָהר האָבען זיך גע-בילדעט 3 גרופען: (1) די בעלזער גרופע, (2) די באָבאָווער גרופע און (3) די גרופע פון סטאָווינער רב מיט דעם בע-קאנטען יודעל האָראָוויץ.

די בעלזער גרופע ווערט אָנגעפיהרט דורך ד"ר וואסער, די באָבאָווער גרופע איז געקומען מיט אינסטרוקציעס פון קראָקאווער וואָלענאָדע, די סטאָווינער גרופע מיט יודעל האָראָוויץ פערזיכערן, אַז זיי זענען די פערטרויאונגס-מענער פון דער רעגירונג.

אין משך פון טאָג זענען פאַרגעקומען געשלענען צווישען די בעלזער און באָ-באָווער חסידים, די בעלזער חסידים זע-נען אַוועק צום לאָקאַל, וואו עס שטעהט איין דער באָבאָווער רבי און האָבען געוואָלט אַוועקצוגען די ווייבער, וואָס שטעהן דאָרט מיט קוויטלעך. עס איז אויסגעבראָכן אַ געשלעג, וואָס האָט געדויערט אַ לאַנגע צייט.

צום צוזאמעןפאָהר זענען צוגעלאָזט געוואָרען די פאַרשטעהער פון דער אַנ-טיסעמיטישער "סלאָוואַ פאָלקס" און "דזיעניק לודאָווי". די יודישע פרעסע-פאַרשטעהער זענען נישט צוגעלאָזט גע-וואָרען. אפילו די "כווילע" האָט נישט געהאַט דעם זכות בייצעוואַרען די קאָנפערענץ.

רעזאָלוציעס.

לעמבערג, 28. (טעלעגראפיש) דאָס פרעזידיום פון רבנים-צוזאמעןפאָהר האָט צושיקט צו דער פּוילישער פרעסע אַ רייע רעזאָלוציעס, וואָס זענען אפילו נישט געשטעלט געוואָרען צו אַבשטימונג אויפ'ן צוזאמעןפאָהר.

די רעזאָלוציעס לויטען:

(1) דער צוזאמעןפאָהר פון די גאלי-זישע רבנים און פאַרשטעהער פון די אָרטאָדאָקסען דריקט אויס פערעהרונג און יראת-הפּבּוד דעם פרעזידענט מאַשעזקי און דעם ערשטען פּוילישען מאַרשאַל-פילסודסקי.

(2) דער צוזאמעןפאָהר שטעלט פעסט, אַז מאַרשאַל פילסודסקי'ס רעגירונג ווירט אַרויס פיל אויפריכטיגע אַנשטערענגונגען אין דער ריכטונג פון בעזייטיגען אלע אונגלייכהייטען אין בעצוג צו יודען. דער צוזאמעןפאָהר דריקט אויס דעריבער פא-לען צומאָר דער דאָזיגער רעגירונג און

עס איז אָבער אָנגעקומען אונגעריכט אַ פּאָליציי-קאָמנדאָנט מיט אַנאָמיילע-לונג פון 15 פּאָליציי-אַנטען. דער קאָמאנדאָנט איז צוגעלאָנגען צו איינעם פון די רבנים און ערקלערט, אַז צוליב דעם, וואָס דאָ קומט פאַר אַ פּערזאָנלעכע וועל-כע איז אונלעגאַל, פאָדערט ער אויף אלע אָנוועזנדע תּיבָה צו פערלאָזען דעם זאָל.

די רבנים זענען, נאָטירליך, אונגע-וועהליך אױפּגעוועגט געווען, ווייל עס איז געווען פאַר אַלעמען קלאָר, אַז דער פּאָליציי וואָלט לעתחילה גאָרנישט איי-געפאַלען צו וואַרפען אַ חשד אויף אַ

פאַר די געשרעכען, פאַר'ן איינפיהרען פון אַרבייטסלאזע אין ארץ-ישראל, דער בעקאנטער מיליאנער בערנארד באראז האט געגעבן די ערשטע 5000 פונט, סער אלפרעד מאנד פערזענליך האט געגעבן 1000 פונט. אין א קורצער צייט וועט דער פאנד געזאמלט ווערן.

דער אלועטליכער ציוניסטישער עקזעקוטיוו האט פערעפנטליכט אַנאָפיציעלע הכחשה פון דער ידיעה, וואָס האט זיך בעוויזן, אַז די ציוניסטישע עקזעקוטיוו האט בעשלאָסן פון 1. יאנואר אפצושטעלן די געלד-שטיצע פאר ארבייטסלאזע.

מיט ווייטגען לביי די נאָהענטסטע וואָלען. איצט איז קיין ווארשא אָנגעקומען אַנאָפיציעלע ידיעה, אַז דער בעריכט פון טאָראָו אַרטיסטע פאר דער רע-גירונג פון מאַרשאַל פילסודסקי און ער

פאר די געשרעכען, פאַר'ן איינפיהרען פון אַרבייטסלאזע אין ארץ-ישראל, דער בעקאנטער מיליאנער בערנארד באראז האט געגעבן די ערשטע 5000 פונט, סער אלפרעד מאנד פערזענליך האט געגעבן 1000 פונט. אין א קורצער צייט וועט דער פאנד געזאמלט ווערן.

דער אלועטליכער ציוניסטישער עקזעקוטיוו האט פערעפנטליכט אַנאָפיציעלע הכחשה פון דער ידיעה, וואָס האט זיך בעוויזן, אַז די ציוניסטישע עקזעקוטיוו האט בעשלאָסן פון 1. יאנואר אפצושטעלן די געלד-שטיצע פאר ארבייטסלאזע.

מיט ווייטגען לביי די נאָהענטסטע וואָלען. איצט איז קיין ווארשא אָנגעקומען אַנאָפיציעלע ידיעה, אַז דער בעריכט פון טאָראָו אַרטיסטע פאר דער רע-גירונג פון מאַרשאַל פילסודסקי און ער

די יידען פון דער פילויגעמער-נאכט

ניי-יאָהר-געדאַנקען - פון דעם דר. י. ראזענבלאט

נאָר באַזאָג יודישע ענינים, נאָר צו אַלע זאַכען בכלל, זי שטעלט מיט זיך פאַר אַ פאַלשטענדיגע גלייכגילטיגקייט צו אַלע זאַכען, וואָס בעריהרען נישט דעם אייגענעם אינטערעס. ס'זענען נאָך פאַר-האַנד אין פּוילען אַ געוויסע צאָהל רייך געוואָרענע יודען, האָט עמיץ געהערט נאָכ'ן קריג פון אַ גרעסערער פונדאציע אפילו פאַר וואַלדעטעניגע צוועקען? די יודישע עפענטליכע מיינונג מוז אָנזעהן מען אַ געהעריגע שטעלונג צום קליינעם הייפּעל מענשען, וועמען ס'איז פרעמד אַלעס, וואָס איז יודיש. דאָס עבדות געפיהל געגענאָיבער דעם רייכען איז אַ געפיהל פון נידריגער מדרגה, אפילו דאָמאָלס, ווען דער גביר האָט אָנגע-פּרווירליגע האַנד, ס'ווערט אָבער עקעל-האַסט פאַר די היינטיגע צווי גערופענע „אויפער שיכטען“, וועלכע האַלטען צו-געקנעפּעלט אויף אַלע קנעפּעלעך די

פּראָבלעמען, ווילען זיי אויסאייבען אַן איינפלוס אויף די פּראָגע, וואָס ביל-דען אַ לעבענס-אינטערעס פאַר די יודי-שע מאַסען. זיי פערשטעהען נישט, אַז פונקט ווי קיינער האָט נישט געגלויבט אין זייער רעספּיקטאָרישע „מיסיע“, וועלכע איז זיי אפילו אין קאָפּ נישט איינגעפאַלען, פונקט צוויי סקעפטיש-בע-ציהט מען זיך צו זייערע „פאַלאַנזא-טאָרישע“ טענדענצען, דער איינציגער לעבענס-מאָטיוו אין די קרייזען הייסט: „איבי פאַטריע-אויב בענע“ (דאָרט איז דאָס פאַטערלאַנד, וואו-ס'איז גוט).

די היינטיגע פּעסידע-אָסימילאציע איז נישט מער און נישט וועניגער ווי אַ פאַלשטענדיגער אינדיפערענטיות, נישט

ווערנטום, מ'בענטשט זיך מיט דער כאַנג-קע אַדער מיט'ן הייליגען סילוועסטער אינ'ם גלויבען, אַז אויף אַזא אופן וועט מען פערדעקען די יודישע אָפּשטאַמונג. דאָס אַזוי גערופענע ליטווישע יודען-טום איז אַמאָל געשטאַנען אויף אַ הוי-כער שטופע, דער גרעסטער טייל יודען, וואָס האָבען זיך אויסגעצייכענט אויף פערשידענע געביטען פון יודישער קונסט, וויסענשאַפט און געלערנטומאָקייט גע-הערען צו יענע קרייזען. געוויסע קריי-זען פון פוילישען יודענטום האָבען בשעתו בעצויגען זיך פיינדליך צו די יודען, וואָס זענען אַהער געקומען פון רוסלאַנד, מ'איז געגאַנגען צווי ווייט, אַז מ'האַט דעם ליטוואַק דעגנאָירט פאַר די פאַלקען, אַלס אַ רעספּיקטאָר. ווען מ'קוקט זיך היינט צו ווי גראַד אין די קרייזען מאַכען וואָס אַ מאָל גרעסערע פאַרשטריטען די אָסימילאצאָרישע טענ-דענצען, זעהט מען ווי פאַלש ס'זענען געווען יענע פּעסידע-אָסימילאציען. מ'בעג-געט היינט קרייזען פון יענע יודען, וואָס אָפּגעשטירען אויף יעדען טריט און שריט זייער פוילישקייט און שטעהען זעהר ווייט פון די אַלע פּראָגען, וועל-כע זענען אָטוועל אויף דער יודישער גאַס.

די קריגס-גבירים אין פוילען האָבען אינאָ קורצער צייט זיך אָנגעשטעקט מיט דער פּסיכאָלאָגיע פון זייערע פאַרגע-גער און בעטראַכטען זיך אַלס רעפּרע-זענטאַטען פון יודענטום. בעציהענדיג זיך נעגאַטיוו צו די נאַציאָנאַל-יודישע

שוין פון אַלטע צייטען בעזעצן יו-דען אַנאייגענשאַפט איבערגענומען פערמעדע מנהגים און זיטען און זיי צו-צופאַסען צום יודישען לעבען. די דאָ-זיגע אייגענשאַפט איז ביי די יודען זעהר שטאַרק ענטוויקעלט, פיל שטאַר-קער, ווי ביי אַנדערע פּעלקער. די ניי-גונג צו דער עבדות זעה, וועלכע ציהט זיך ווי אַ רויטער פאַדער דורך אונזער געשיכטע, ערקלערט זיך דורכ'ן כא-ראַקטער-שטריך, וועגען וועלכען מיר רעדען. און וויל מיר זענען אַנאָריע-טאָליש פאַלק מיט אַ היציגען טעמפּע-ראַמענט, דערפיהרען מיר געוויסע אַנ-גענומענע מנהגים ביז צו אַ פאַרדאָקס.

דער חודש דעצעמבער צייכענט זיך אויס מיט אַ בעזונדער גליק פאַר יודען: ס'איז אַ קריסטליכער מנהג אויפצושטע-לען „כאַינקעס“, ד.ה. הוימער, בע-שמיקט מיט פערשידענע קריסטליכע סימבאָלישע בילדער און צייכענס און בעהאַנדען מיט אָנגעזונדענע ליכטלעך. די דאָזיגע כאַינקעס צינדט מען אָן אין איינעם פון די גרעסטע קריסטליכע יו-טובים, אינ'ם אָווענד פון קריסטוס-גע-בורט. צוליב גאַנץ אונפערשטענדליכע סבות האָט זיך די כאַינקע איינגעפיהרט ביי יודען און דעם מחבר פון די שורות איז אויסגעקומען אַפילו אין אַרטאָדאָ-סישע הייזער צו זעהען כאַינקעס בע-האַנגען מיט קריסטליכע הייליגע פיג-רען און אָפּבילדונגען. פון יאָהר צו יאָהר פערברייטערט זיך די כאַינקע צווישען די יודען. היינטיגעס יאָהר איז גראַד אויסגעפאַלען די זעלבע צייט - חנוכה, און אין מיל יודישע פאַמיליעס, וועלכע וואַלטען עס געהאַלטען פאַר אונמאָדערן צו פיייערען דעם אָנדערן פון די חשמונאים, בעטראַכטען עס פאַר אַ זעלבסטפערשטענדליכע זאַך צו פיייערען דעם קריסטליכען יו"ט. כאַינקע הייסט אויף דייטש - קריסטבוים.

PERFUMERJA

J. Drukier, Łódź

ULICA ZAWADZKA 11

עמפּעהאַלט אַ רייכען אויסוואַהל פון די נייעסטע פערפומען, מואלעם-זייען, קרעמען, פודער, קעלנישע פלומען-וואסערן ווי „דאָרל“ קאָסמעיטיק צו מאַנקורעני-פרייען פאַר ענגראַססיעסען ראַבאט בעמל: פודער קאטי און הויגאן אויף דער וואָג

פרידען איז דער אינדומטריע

פון לעבענס-פוס אויף דעם אייראָפּע-אישען קאָנטינענט. די קאָפּערעציע, וועגען וועלכען מיר רעדען, דאָרף זיך אויסשפרייטען נישט נאָר אויף דער בריטישער אימפּעריע, נאָר אויף דער גאַנצער וועלט. די וועלט מוז אָנעהמען אַ העכערען לעבענס-ניוואַ אַלס אונבע-דינגטע נויטווענדיגקייט. אויב ס'וועט אין דער הינטיק דערגעהן צו אַנאיי-טערנאַציאָנאַלער פערשטענדיגונג, דאָן וועט די ענטוויקלונג פון דער אינדו-טעריע זעהר גיך זיך אַרוק טון פאַר-אויס.

זיין רעדע האָט סער מאַנד פערענ-דיגט מיט די ווערטער: „די אויסזיכטען, פאַר'ן קאָמף, וועלכען מיר פיהרען, וואַלטען געווען אַנדערע, ווען די מענ-שען וואַלטען אין זייער אַרבייט אַריי-געלעגט אַזוי פיל אויפמערקזאַמקייט און בעגייסטערונג, וויפיל זיי לעגען אַריין אין די פּוטיבאַל-מעטשען...“

מאָנד'ן האָט געענטפערט מיט אַ רע-דע דער פּרעזעס פון די ענגלישע טרעיד-יוניאָנען (פאַרפ. פּעראַיאַנען) בע-טאָרנער. ער האָט געמאַכט עטליכע בע-מערקונגען וועגען די עקסטראוואַנאטע אינפאַציען פון די ענגלישע גבירים, וועלכע ערלייבען זיך צו קויפּען געיעג-פערד צו 90-טויזענד פונט, אָדער די-מענטשן צו 100 טויזענד פונט. דאָס ווירקט דעמאָטאָליזירענד אויף די מא-סען און שאַפט פאַר ענגלאַנד אַ גרע-סערע סכנה, ווי די 5000 מיטגלידער פון דער ענגלישער קאָמוניסטישער פאַרטיי.

Dr. RACHELA LEWI
ספעצ. פאַר קינדער-קראַנקהייטען
פאַנסקא 24, טעל. 42-72
נעמט אָן פון 1 ביז 3 נאַכמיטאָג.

Dr. PRYBULSKI
זאָוואַדקא 1, טעל. 25-38
ווערנט און האַר-הויט-קראַנקהייטען. פּעני-אָרע, באַהאַנדלונג פון קאָמפּליקאציעס (האַר-אויספאַל), רענאָ-אָפּעראציעס.
נעמט אָן פון 1-9 און פון 4-8 איינעם
זאָוואַדקא 1, טעל. 25-38.
פּעני-אָרע, באַהאַנדלונג פון קאָמפּליקאציעס (האַר-אויספאַל), רענאָ-אָפּעראציעס.

סער אלפרעד מאַנד אַלס פּיאָנער פון אַ געזעלשאַפט אהן קלאסען - קאמף.

אַ בריף פון לאַנדאן

זיך צו שאַפּען „אַ ליגע פאַר'ן אינדו-טעריעלען שלום, איך בין איבערצייגט, אַז אַזא ליגע וועט מער מיטהעלעפּען צום שלום אין אייראָפּא, איידער אַפּערליי פּאָליטישע מיטגלעך אין גענא. פאַר דער אויסלענדישער פּרעסע האָט ווייטער געזאָגט סער מאַנד - עפענט זיך אַ גרויסע אויפגאַבע מיט-צו-אַרבייטען אין די בעריהמע פּראָבלע-מען. מ'דאָרף אָבער אויסמיידען דעם נישט פאַסיגען טערמין „קריג אין דער אינדוסטריע“. דער דאָזיגער אויסדרוק איז נישט קיין ריכטיגער. קיין קריג איז נישטאָ. מיר אַרבייטען שטאַרק איבער'ן שלום. אין דער אינדוסטריע זענען בעטייליגט דריי לעמענטען: ליי-טונג, אַרבייט און בעטייליגטע. איך אַליין, אַלס לייטער פון איינער פון די גרעסטע פאַבריקען אין ענגלאַנד, בין נישט עפעס אַנדערש, ווי אַ בעמל-טער, וואָס ווערט בעשעפטיגט און בע-צאָהלט דורך 100 טויזענד בעטייליגטע, פונקט אַזוי ווי אַן אַרבייטער, וועלכער אַדעוועט קויהלען פון די גרופּעס, דער אונטערשיד איז נאָר דער, וואָס איך זיך אין אַנאָדער אָרט, און נעהם אַנאָדער פּענסיע און וואָס דאָס לע-בען פון אַ געווענהליכען אַרבייטער איז פּרעהליכער פאַר מיינעם (נעלעכטער).

ווען אַלזא - זאָגט ווייטער סער מאַנד - ס'וואַלט נישט געווען קיין קאָפּע-ראַציע צווישען דער לייטונג און דער אַרבייט, וואָלט פערדאָרען די עקזיס-טענץ-בערעכטיגונג דער דריטער עלע-מענט: די בעטייליגטע, דעריבער דאָרף מען יעדען פון די אויסגעזעכענטע עלעמענטען בעזונדערס און גענוי בע-האַנדלען. אַלזא קודם כל - די אַרבייט.

מ'דאָרף מאַכען אַ סוף צו דער מיינונג, אַז אַרבייט איז „עפעס אַזוינס, וואָס מ'קויפט“ און זיך קלאַר מאַכען, אַז יעדער מענטש איז נאָר אַ מיט-פאַרטנער ביים אויסאַרבייטען מאַטעריעלע גיטער און אַז דאָס פאַרשטעלען די אַרבייט און דעם קאָפיטאַל אַלס צוויי זיך-גע-געווייטע בעקעמפּענדע שוואַים - איז אַנאָסטער, ווייל אַרבייט און קאָפיטאַל דערגענצען זיך איינס דאָס אַנדערע און אויב זייער פּעראַיאַנענע איז אַ גוטע, בילדען זיי אַנאָנוועהירערע קראַפט.

יענע פון אונז - האָט ווייטער גע-זאָגט מ'אַלפּרעד מאַנד - וועלכע האָ-בען זיך אָפּגעגעבען אַ דין וחשבון ווע-גען דער אוננצליכקייט פון די אינדו-טעריעלע קאָנפליקטען פון איין זייט און וועגען דער נוצליכקייט פון דער קאָפּערעצאָיאַנס אידעע פון דער צוויי-טער זייט, האָבען שוין אַ גרייטען פלאַן, וועלכער קאָן דעציידירען וועגען דער ענטוויקלונג און וועגען ערפאַלג פון בריטישער און פון דער אַלגעמיינליכער אינדוסטריע.

מיר גיבען זיך אָפּ אַ רעכנונג, אַז מיר וועלען נישט שאַפּען מיטמאַל קיין גן עדן, אָבער מיר וועלען שאַפּען די יסודות פון אַ נייער אינדוסטריעלער מאַכט ביי אונז און אויף דער גאַנצער וועלט. די שאַפונג פון גרויסע אינדו-טעריעלע אָרגאַניזאַציעס, די קאָפּע-ראַציע ווערט אַ געבאַט פון דער צייט, אַנאָפּקאַמישע נויטווענדיגקייט. די אינ-דוסטריעלע קאָנצערנען וועלען דעצי-דירען וועגען דער ווירטשאַפּטליכער צוקונפט פון דער וועלט.

דאָ ענטשטעהט - פיהרט אויס מאַנד - אַ פּרינציפּיעלע פּראָגע: די העכערונג

ענגלאַנד איז איצט איינגענען פער-נומען מיט דעם פּראָבלעם, וואָס ווערט דאָרט אָנגערופען: „די אידעע פון אַל-וועלטליכען אינדוסטריע-שלום“, דער פאַרקעמפער פון דער אידעע איז דער בעקאַנטער ענגלישער פּאָליטיקער (און ציוניסטישער עסקן) סער אַלפּרעד מאַנד, דער שפּעטער פון דער ענגלישער כע-מישער אינדוסטריע.

די פאַרשטעהער פון דער אויסלענ-דישער פּרעסע אין לאַנדאָן, וועלכע זענען אָרגאַניזירט אין דער „פאַרעין פּרעס אסאסיאציע“ האָבען די וואָך איינגעאָרדענט אַ באַנקעט לכבוד סער אַלפּרעד מאַנד'ן און די אָנגעזעהענסטע פאַרשטעהער פון דער בריטישער אינ-דוסטריעלער וועלט, אין באַנקעט האָ-בען אַנטיל גענומען העכער 130 זשור-נאָליסטען פון אַלע וועלט-טיילען, דאָס איז געווען אַנאמא אַינטערנאַציאָנאַלע פערזאָנלונג. שטאַרק פערטרעטען איז געווען די פּרעסע פון יאַפּאַן, אינדיע און פון די פּעראַיאַנעטע שטאַטען. אויפ'ן באַנקעט האָט סער אַלפּרעד מאַנד געהאַלטען אַ לענגערע רעדע, אין וועלכער ער האָט ענטוויקעלט זיין אידעע וועגען „פּרידען אין דער אינ-דוסטריע“. סער מאַנד האָט געזאָגט: „מיר קעמפּען פאַר אַנאיינטערנאַציא-נאַלע קאָפּערעצאציע און מיר בעמיהען

אַ גרויסער אויסוואַהל פון נייעם-שייטלעך מאדערנע פאלקעס און האַלבע פאלקעס
צו בעקומען קאמיענא 5
2-טען הויף, 2. שטאָק ביי פאַרשוואַק.

Dr. M. GLAZER
med. al. ZIELONA Nr. 6
קאָנטאקט 45-49
ווערנט און האַר-הויט-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 1-9 און פון 4-8 איינעם

דער 31. דעצעמבער פאַלט אויס אין טאָג פון הייליגען סילוועסטער. ווי ס'איז בעקאַנט, האָט ביי די קריסטען יעדער טאָג זיין הייליגען. אַלס דער טאָג פון הייליגען סילוועסטער איז געוואָרען ביי יודען אַ זעהר פערברייטערט יו"ט. מ'קאָן אָהן איבער-טרייבונג זאָגען, אַז אַלע געפנטליכע לאַקאָנען, רעסטאָרא-ציעס, און קאַפּע-הייזער, אַלע עפענטלי-כע פערוויילונגען, זענען איבערפולט כמעט אויף 90 פּראָצענט מיט יודישע בעזוכער. און ווען ס'קלינגט אויס 12 אין דער נאַכט שריינן הויפּעכליך יו-דען אויס: „פאַראַזיט ניי-יאָהר!“

דער הייליגער סילוועסטער איז אַזוי שטאַרק אָקופירט געוואָרען פון יודען, אַז ער וועט וואַרשיינליך מיט דער צייט פולשטענדיג פערשווינדען ביי די קריס-טען. צו דער זעלבער צייט פערלירט ראש השנה און דער ראש חודש ניסן זייער היסטאָרישע בעדייטונג. מ'הערט אינ'ם זעלבן חודש דעצעמבער פון יודען זעהר אָפּ דעם וואונש „אַנגע-נעהמע פייערטאָג“, און דער, וואָס איז נישט שטאַרק בעגייסטערט פאַר דער עבודה זרה, מוז זיך אָפּט אָנטרענגען צו אַריבערטרען, וואָס אייגענטליך פאַר אַ יום-טוב פאַלט אויס אין דעם חודש. ווען עמיץ וואַלט געמיינט, אַז אינ'ם דאָזיגען נאַכמאַכען פון פרעמדע זיטען, אינ'ם דאָזיגען פיייערען פרעמדע יום-טובים לייגט עפעס אַ געדאַנק, וואָלט ער זיך שטאַרק טועה געווען. ס'איז איי-נאָך אַ העסליכע געוואלדיגהייט אָפּצו-פירען פּרעמדע איינריכטונגען און אַנט-לויפּען פון אייגענע. די, וואָס מאַכען עס, זעהען אין דעם אַ צייכען פון קלי-טור, פון פאַרשטריט. ס'איז אַ מאַנגעל פון זעלבסטבעוואוסטזיין, ס'איז אַ מיס-אַכטונג צו זיך זעלבסט.

די דאָזיגע כאַראַקטער-אייגענשאַפּט טען בעמערקט מען הויפּעכליך ביי די קרייזען פון דער רייך געוואָרענער יו-דישער בורשוואַזיע. אַרים אין גייט, אַרים אין קלעטור, אַרים אין בילדונג, לייסט מען אַוועק אויף אַזא אופן פון

דאס יאהר 1927

די וויכטיגסטע געשעהענישען פון דעם פערגאנגענעם יאהר

ביים אנהייב פון פערגאנגענעם יאהר זענען אין דער וועלט פאליטישער לאגע נישט געווען קיין אנגעשטרענגטע מאמענטען. ס'איז געווען א נישט-פיקסירטער שלום אין דער גאנצער וועלט און די אנשטרענגטע זענען געגאנגען אין דער ריכטונג דעם וועלט-שלום ווייטער צו דערהאלטען און איהם פערפעקטירט.

אין דער הינזיכט האט זיך אין פערלויף פון יאהר 1927 נישט-פיל געענדערט. די האפנונגען, וואס זענען ארויסגעלעבט געווארען אויף דער פארשטעהערער ענטוואפנונג-קאנפערענץ פון איין זייט און אויף דער אינטערנאציאנאלער ווירטשאפטליכער קאנפערענץ פון דער אנדערער זייט זענען נישט מקיים געווארען. די וועלט איז דערצו נאך נישט דערוואקסען געווען, אבער דער שלום איז דערהאלטען געווארען.

דער פראנצויזישער אייטערן-מיניסטער בריאן האט האפנונג אויך אויף דער צוקונפט, אין אנאנטערנאציאנאלער וועלטער האט געגעבען דעם בע-קאנטען זשורנאליסט זאפערנאיינערב ניי-יאהר 1928 האט ער געזאגט, אז לויט זיין מיינונג וועט דער שלום אין פערלויף פון יאהר זיך פערשטארקען. ה'ואה.

מיר וועלען פרובען דאסמאל צו גע-בען א כראנאלאגישען איבערבליק אי-בער די וויכטיגסטע פאליטישע, ווירט-שאפטליכע און קולטורעלע געשעהע-נישען.

I. יאנואר.

אין יאנואר 1927 זענען פארגעק-מען די גרעסטע שלאכטען אין כינא. ענגלאנד האט אוועקגעשיקט שטארקע פלאט-אפטיילונגען קיין כינא צו בעש-צען די אייראפעער אין די בעדראהטע געגענטער.

די נאציאנאליסטישע ארמעע האט געהאט גרויסע ערפאלגען און האט פער-נומען האנקאו, דער כינעזישער בירגער-קריג האט נישט אויפגעהערט אין פער-לויף פון גאנצען יאהר. אין איהם זע-נען שטארק פערמיטערטער געווען די אייראפעאישע מלוכות, וועלכע הא-בען נאך ביי היינט נישט געפונען קיין מאדוס, ווי אזוי דאס כינעזישע פראב-לעם צו לעזען.

דער חודש יאנואר איז געווען א פאטאלער פאר יודען, אין ליטע האט זיך אנגעהויבען צו פערשרייטען א גע-וואלדיגע אנטווערטישע כוואליע, ס'זע-נען פארגעקומען טייערע עקסצעסען געגען יודען און געגען זיי איז אנגעווענדעט געווארען א אונאויפהערליכער טעראר, אויך האט אונז נישט פרגעסען אין דעם דאזיגען חודש אונזער „לייב-האר-ציגע" רומעניען. ס'זענען פארגעקומען גרעסערע און קלענערע פארגראמען. וועלכע האבען אויפגעדערט די גאנצע יודישע וועלט.

אין דעם דאזיגען חודש האבען יי-דען געהאט גרויסע פערלויסטען. ס'זענען געשטארבען יהואש און אחא-העם. אין דער וויסענשאפטליכער וועלט איז געווען א גרויסע געשעהעניש, ס'איז פארגעקומען דער ערשטער טעלעפאן-געשפרעך צווישען לאנדאן און ניו-יאָרק.

II. פעברואר.

אין חודש פעברואר האט זיך די לאגע אין כינא נישט פערבעסערט, די שלאכטען האבען ווייטער געדויערט און אריינגעצויגען אין דער קייג-ספערע די פראנצויזישע און יאפאנישע אויפ-מערקזאמקייט. פרעזידענט קולידזש האט געמאכט דעם פארשלאג וועגען ענטוואפנונג אויפ'ן ים. איטאליען און פראנקרייך האבען באזיך זיך אפגעזאגט צו בעטיי-ליגען אין אזעלכע אונטערהאנדלונגען. דאגעגען ענגלאנד און יאפאן האבען דעם פארשלאג יא אנגענומען, די דא-זיגע קאנפערענץ האט זיך פערענדיגט מיט א פולשטענדיגען דורכפאל אין דאס

האט געברענגט דערצו, וואס דער ענג-לישער דעלעגאט אין פעלקער-ליגע לאנד סעסיל האט דימיטאנירט.

אין ענגלאנד האבען זיך אנגעהויבען צו פערשפייצען די בעציהונגען מיט די סאוויעטען, די קאנטערווארטירען האבען אנגעהויבען עקסנות'דיג צו פאדערען איבערצורייסען די דיפלאמאטישע בע-ציהונגען.

די שלעפערדיגע האנדעלס-אונטער-האנדלונגען צווישען פוילען און דייטש-לאנד זענען ענטגלייטג איבערגעריסען געווארען.

אין פארטונאל איז אויסגעפאלען אן-אויפשאטונד, וועלכער האט געדויערט 5 טעג און וואס האט זיך געענדיגט נישט גינסטיג פאר די אויפשטענדיגע. אין פוילען האבען זיך אנגעהויבען אונטערהאנדלונגען מיט א'אמעריקא-נער קאנטאריס וועגען א גרויסער ה'ואה.

די יודישע געזעלשאפט אין פוילען האט אנגעהויבען א גרויסע אקציע גע-גען דעם צוואננע-וונטאג-רוה. דער ענין איז ביז איצט נאך נישט ערלעדיגט.

ס'איז געשטארבען א בעדייטענדער יודיש-רוסישער שריפטשטעלער סעמיון יושקעוויטש.

III. מערץ.

אין מערץ איז ווידער די פרעמדע-פיננצליכע בעוועגונג אין כינא געוואק-סען, דאס קאנטאן-מיליטער האט בע-זעצט שאנגאי.

אין דער אינטערנאציאנאלער פאלי-טישער וועלט האט אנגעהויבען שמע-קען מיט פולווער, דער אפמאך, וואס איז אונטערגעשריבען געווארען אין טריאנאן צווישען איטאליען און אלבא-ניען האט שטארק אויפגעבראכט יוגא-סלאווען, וועלכע האט דערפיהלט די געפארה פאר זיך צוליב דעם דאזיגען אפמאך.

ס'איז געשלאסען געווארען א שפא-ניש-פאלישער האנדעלס-אפמאך, בעת וועלכען די צדדים האבען זיך פער-פליכטעט צו די ווייטגעווענדסטע פרי-ווייליגעס.

אין פוילען האט מען שטארק אנגע-הויבען צו פארסירען דעם געדאנק ווע-גען א נישט-אגרעסיע-אפמאך מיט רוס-לאנד. דער פוילישער געזאנדטער אין מאסקווא, פאטעק האט אפגעהאלטען וועגען דעם ענין א קאנפערענץ מיט שטיטשערינען.

אין פוילען האט זיך אנגעהויבען דאס בעריהמטע קאצען-מויזען-שפיל צווישען דער רעגירונג און סייים. אין גענף איז זיך צוזאמענגעקומען דער ענטוואפנונג-קאמיטעט ביים פער-קער-בונד, די יוזונג האט זיך פערענ-דיגט מיט דעם בלויזען רעדען.

אין יאפאן איז ווידער פארגעקומען א גרויסע ערד-ציטערניש, וועלכע האט געקאסט טויזענדער קרבנות און די שפא-דענס זענען בערעכענט געווארען אויף הונדערטער מיליאן דאלאר.

IV. אפריל.

אין אפריל חודש קומען ווייטער פאר גרויסע קאמפען אין כינא, טשאנגקאי-טשעק האט פערראטען די קאמוניסטען. טשאנג-שא-לין האט געהייסען מאכען א רעוויזע אין דער סאוויעטישער אמ-באסאדע אין כינא, וואס האט ארויס-געווען א מהומה אין רוסלאנד.

אין אמעריקא איז פארגעקומען די גרעסטע פערפלייצונג וואס די וועלט געדענקט: די פערפלייצונג פון מיסי-סיפ. טויזענדער קרבנות, אונגעהויערע רייכטימער, גאנצע שטעט זענען פער-ניכטעט געווארען. די ה'ואה-אונטערהאנדלונגען, וועלכע האבען זיך אנגעהויבען אין פוילען אין

חודש פעברואר זענען איבערגעריסען געווארען, צוליב דער אונגלייכגער-געלד-בערוז אין אמעריקא, ביז חודש אקטאבער, דערווייל האט פוילען בע-קומען א קאנטא פון דער ה'ואה 15 מיליאן דאלאר.

אין דער יודישער וועלט איז געשעהן א סענסאציע. באזיך נאך דעם שאפירא-פארד פראצעס אין אמעריקא, האט פארד ערקלערט, אז ער איז מער נישט קיין אנטווערטיסט.

דער ענגלישער ועד-הקהלות האט בע-שלאסען זיך צו ווענדען צו דער פער-קער-ליגע צוליב די פארגאמען אין רו-מעניען.

דער טשעכישער מלוכה - פרעזידענט איז געווען אין ארץ-ישראל און געהאט א הערליכען קבלת-פנים.

V. מאי.

די גרעסטע פאליטישע סענסאציע אין חודש מאי איז געווען די רעוויזיע אין דער סאוויעטישער האנדעלס-געזעלשאפט „ארקאס" אין לאנדאן, וואס האט גע-ברענגט צום איבעררייסען די דיפלא-מאטישע בעציהונגען צווישען ענגלאנד און רוסלאנד און צום אפפאהרען פון דעם רוסישען אמבאסאדאר ראזענהאקין קיין מאסקווא. דער דאזיגער דיפלאמא-טישער אקט האט ווידער געשאפען א קייג-שטימונג. פוילען האט זיך דערי-בער קאטעגאריש ארויסגעזאגט צו בליי-בען אינ'ם דאזיגען קאנפליקט נייטראל. אין גענף איז פארגעקומען די אינ-טערנאציאנאלע ווירטשאפטליכע קא-פערענץ, אין וועלכער ס'האט אויך אן-טייט גענומען רוסלאנד, די קאנפערענץ האט קיין שום פאזיטיווע רעזולטאטען נישט געברענגט.

צוויי פראנצויזישע לופט-פליהער קענזשעסער און קאלו האבען געמאכט דעם פרוב אריבערצופליהען דעם אט לאנטישען אקעען פון פארו קיין ניו-יאָרק, דער פרוב איז נישט געלונגען און ביידע לופט-פליהער זענען אומגע-קומען, דאס האט אבער נישט אפגע-שראקען דעם דרייטען אמעריקאנישען לופט-פליהער לינדבערג, וועלכער האט באזיך דערויף אונטערגענומען א רייזע פון ניו-יאָרק קיין פארו, די דאזיגע ריי-זע איז געלונגען און לינדבערג האט געהאט אזעלכע אויפגעהמען, וואס נאך קיין מענטש אין דער וועלט.

אין ווארשא זענען פארגעקומען וואה-לען צום שטאט-ראט, וועלכע האבען פערשטארקט די לינקע עלעמענטען. די קרימער יודישע קאלאניזאציע האט זיך פערשטארקט, פעליקס ווארבורג איז געווען אין די קאלאניעס און האט פון זיי ארויסגעטראגען דעם בעסטען איינ-דרוק. אין ליטא איז ליקווידירט געווא-רען די יודישע אויטאנאמיע.

VI. יוני.

די גרויסע פאליטישע געשעהעניש אין חודש יוני איז געווען די ערמא-דונג פון רוסישען געזאנדטען אין וואר-שא - וואיקאו. דער מערדער קאווער-דא, האט וואיקאו'ן דערשטען צוליב פאליטישע מאטיווען, ער איז דורכ'ן געריכט פערמשפט געווארען אויף איי-ביגע תפיסה.

דער דאזיגער מארד האט פערשארפט די בעציהונגען צווישען די סאוויעטען און פוילען, די פערנינפטיגע האלטונג פון פוילען האט אבער ליקווידירט דעם קאנפליקט. דער דאזיגער מארד האט אויך גע-געבען א שטויס די סאוויעטען אגנ-צו-הויבען א'ענערגישע אקציע געגען ענגלאנד, וועלכע איז דורך רוסלאנד בעשולדיגט געווארען אין ארגאניזירען די פאליטישע מארדען איבער רוסישע מלוכה-מענער. טשיטערין האט זיך דע-

ריבער געזוכט שותפים אין דייטשלאנד און ליטע. אין גענף האט זיך אנגעהויבען די ים-ענטוואפנונגס-קאנפערענץ. צווישען די אנטוואפנונג-אמעריקא, יאפאן און ענגלאנד זענען פארגעקומען שטארקע רייבונגען און די צדדים זענען זיך פו-נאדערגעפאהרען מיט גארנישט.

ס'איז געמאכט געווארען דער צוויי-טער געלונגענער פרוב אריבערצופלי-הען דעם אטלאנטיק. די יוגער זענען געווען טשעכעסלען און דער יוד לעווין. אין קראקא איז פארגעקומען דער מוראדיגער אויפרייס פון די אמוניציע-לאגענען.

ס'האט זיך אנגעהויבען די ארגאניזא-ציע פון דער יודישער רעכט-שוין-קא-פערענץ.

VII. יולי.

אין חודש יולי זענען פארגעקומען די גרויסע עקסצעסען אין וויען, וועל-כע האט געברענגט זעהר פיל מענטש-ליכע קרבנות.

אין רומעניען איז געשטארבען דער קעניג פערדינאנד אין מ'האט זיך גע-ריכט אויף רעוואלוציאנערע געשעהעני-שען, וועלכע האבען געזאלט ברענגען אויפ'ן טראן דעם אדמיראל פרינץ קארל. דער איצט פערשטארבענער פרע-מיער בראטיסלאו האט אבער דערצו נישט דערלאזט און אלס קעניג איז געזאלט געווארען דער 6-יעהריגער זון פון קארלען - מיכאל.

דער פוילישער געזאנדטער פאטעק האט אונטערגענומען אן אינטענסיווע טעטיגקייט צו ברענגען צו אן אפמאך פון פוילען מיט די סאוויעטען.

אין ירושלים זענען פארגעקומען דריי-ערדציטערנישען, וועלכע זענען פער-העלטנשימשפטיג לייכט אדורך.

VIII. אויגוסט.

אין אויגוסט איז די גאנצע דעמא-קראטישע וועלט אויפגעציטערט געווא-רען צוליב דער עקזעקוציע איבער צוויי איטאליענער סאקא און וואנצעטי. עס האבען נישט געהאלטען קיין שום שטרומען אין פראטעסטען, די אמערי-קאנער יוטסין האט איהרס אויסגע-פיהרט און סאקא און וואנצעטי זענען אומגעקומען אויפ'ן עלעקטרישען שטוהל. אין פארו איז אונטערגעשריבען גע-ווארען דער פראנצויזיש-דייטשער האנ-דעלס-אפמאך.

פילוסאפיק האט געהאלטען אויפ'ן לעגיאניסטען-צוזאמענפאהר אין קאלאס א גרויסע פאליטישע רעדע, וועלכע האט ארויסגעברענגט פון די פליים די ענדעקעס און זיי האבען אנגעהויבען א נייע קאמפאניע געגען דעם מא-לאגער.

ס'זענען פארגעקומען דריי גרויסע קאנפערענצען, אין וועלכע ס'איז געווען פערמאניטענטע דאס אליוועלטיכע יודענטום: די רעכט-שוין-קאנפערענץ, דער קאנגרעס פון די נאציאנאלע מינ-דערהייטען און דער ציוניסטישער קאנ-גרעס אין באזעל.

IX. סעפטעמבער.

אין חודש סעפטעמבער איז פארגע-קומען א סעסיע פון פעלקער-ליגע-ראט, פוילען איז ארויסגעטרעטען מיט דער איניציאטיוו וועגען א'אגלעמיינעם שלום, דאס האט ארויסגעוועפן א קאנס-טערנאציע אין גענף. סוף-סוף איז אויסגעארבייט געווארען א'אגלעמיינע גארנישט-זאגענדע פארמול פון א שלום-פארשלאג, וועלכער איז אנגענומען גע-ווארען.

אין ליטווישען שטעטל טאראנאנען איז פארגעקומען אן אויפשטאנד געגען די רעגירונג פון דיקטאטאר וואלדעמא-ראס, דער אויפשטאנד איז בלויזג דער-שטיקט געווארען אין ליטע האט זיך אנגעהויבען א נייע כוואליע פון טעראר, די אנטוואפנונג-און פערשווערונג זענען פער'משפט געווארען צום טויט, צווישען זיי אויך טעליכע יודישע ארבייטער.

אין מורח-גאליציען איז פארגעקומען א גרויסע פערפלייצונג, גאנץ פוילען האט אנטוואפנומען אין דער הילפס-אקציע. אין אונגארן איז ארויסגעגעבען גע-

ווארען א פערארדנונג וועגען אויסוויי-זען אלע „פרעמדע" די דאזיגע פער-ארדנונג איז געווען געווענדעט דירעקט געגען די יודען, א דאנק פערשידענע אינטערווענציען איז דאס אויספיהרען פון דער פערארדנונג אפגעהאלטען גע-ווארען.

X. אקטאבער.

קיין גרעסערע פאליטישע געשעהע-נישען זענען אין חודש אקטאבער נישט פארגעקומען, אין פוילען זענען פערענ-דיגט געווארען די אונטערהאנדלונגען וועגען דער ה'ואה, די בעדינגונגען זענען געווען גינסטיגע פאר פוילען און זי איז געדעקט געווארען אין א זעהר קורצער צייט.

די פוילישע רעגירונג דערלאזט נישט דעם סייס אנצונעהמען דעמאנסטראצ-יווע אנט-רעגירונג-פארשלאגען.

דאס ערשטע מאל אין פוילען איז א נאציאנאלער יוד ד"ר הויזנער בע-שטימט געווארען אלס פוילישער האנ-דעלס-אטשעס אין ארץ-ישראל.

אין אקטאבער איז פארגעקומען דער גרויסער יודישער פראצעס אין פארו - דער שווארצבארד - פראצעס. דער אויסגאנג פון פראצעס - דאס בעפרייען פון שווארצבארד'ן איז געווען א נצחון פון דער גערעכטיגקייט. די פארגאמען אין אוקראינא אונטער דער אנהייבונג פון פעטלורא זענען בעת דעם פראצעס עפענטליך געשטעמפעלט געווארען.

XI. נאוועמבער.

דער חודש נאוועמבער איז געשטא-נען אונטער'ן צייכען פון דעם גרויסען פויליש-ליטווישען קאנפליקט, מיט דעם דערנענטערען זיך פון דער פעלקער-ליגע-ראט-סעסיע האט די פוילישע רע-גירונג בעשלאסען צו מאכען א סוף מיט די אונגארישע בעציהונגען צווישען ליטע און פוילען. ס'האט געשעקט מיט מלחמה און דער פעלקער-ליגע-ראט האט געדארפט ארויסווייזען זיין אק-ציאנס-פעהיגקייט. קיין גענף איז ספע-ציעל געפאהרען דער מארשאל פיל-סודסקי און דארט איז טאקע געלונגען דעם קאנפליקט צו ערלעדיגען.

אין רוסלאנד האט מען געפייערט דעם 10-טען יאהר-טאג פון דער סא-וועטען-מאכט. מ'האט געפיהרט אין דעם חודש א'ענערגישען קאמף מיט דער אפאזיציע. געוויגט האבען די אפאזיציע קאמוניסטען, הגם דער קאמף ביזי נאך נישט פערענדיגט, זעהר פיל ארויסגעוועפן און די רוסישע עמיגרא-ציע האט זיך געגרייט אלליין נישט-וויסענדיג צו וואס.

ס'איז געשלאסען געווארען דער פוי-לישער סייים. ס'זענען בעניט געווארען די דייטש-פאליטישע האנדעלס-אונטערהאנדלונגען, וועלכע וועלען העכסט-וואהרשיינליך דאס איצטיגע מאל ברענגען צו א גינ-סטיגען רעזולטאט.

די יודישע ליטעראטור האט געלי-טען א גרויסע אברה. ס'איז געשטאר-בען ה. ד. נאמבערג און באזיך דעראויף דעם בעקאנטער זשורנאליסט י. א. ליי-זעראוויטש.

ס'איז אויך געשטארבען דער בע-ריהמטער פוילישער שריפטשטעלער פשי-בישעוויסקי.

XII. דעצעמבער.

דער חודש דעצעמבער האט ווידער געברענגט צו גרויסע קאמפען אין כינא, די סימפאטיקער פון די קאמוניסטען האבען אנגעהויבען צו ליידען מפלות און די כינעזיש-נאציאנאליסטישע ארמי האט אנגעהויבען שרעקליכע רעפרעסיעס געגען קאמוניסטען און זיי ווערען עפענטליך געקעפט.

אין רומעניען זענען פארגעקומען אכור'ל'דיגע פארגאמען אויף יודען, די פארגאמען זענען ארגאניזירט גע-ווארען דורך טודענטען, די דאזיגע פארגאמען האבען אויפגעדערט די וועלט און די רומענישע רעגירונג האט געמוזט פאר אויסלאנד עפעס טון, כדי צו בעשטראפען די פערשולדיגטע. דערווייל בעקומען זיי נישט קיין גע-וואלדיגע שטראפען.

אין פארו איז געשטארבען וואלדי-מיר טיאמקין. אין פוילען ענדיגט זיך דאס יאהר אונטער'ן צייכען פון די פארשטעהענדע וואהלען צום סייים און סענאט. י. דאנקין.

טאג-אָרדנונג. עס איז נעמליך אַ קרייז
אין דעם יודישען טעאָטער. אזוי זאָגט
מען אונז. און אויב מען קען דעם קרייז-

שמועסען און ווערמלעך פון ר' נפתלי ראפשיצער

פון ש. ערנסט

יצר הרע, וואס וואלט איהם אנרייכערט נישט צו פאלגן דעם רבונ'ן של עולם אבער איך האב יא א יצר הרע...

5. פארהאן צדיקים-פלעגט זאגן דער

ראפשיצער, וועלכע בעטען, אז די וועל-כע נאכגען זיך אין א הילף, זאלען צו זיי קומען און דורך זייער תפילה גע-האלפן ווערן, אבער דער ראפשיצער רבי, אז ער שטעהט אויף אין דער פריה, איז ער מתפלל, אז די אלע, וואס פריה-כען א ישובה, זאלען יעדער אין זיין היים געהאלפן ווערן, אום נישט צו דארפן קומען קיין ראפשיץ און נישט צו מיינען, אז מיט'ן רבינ'ס כח זענען זיי געהאלפן געווארן.

6. איינער פון ר' נפתלי ראפשיצער'ס חסידים, א חסיד שוטה, האט א מאל געזעהן ווי ער איז געקומען פון א מקוה און זיך געזעצט שניידען די נעגל, - רבי-פרעגט דער חסיד-וואס איז די פונה, וואס דער רבי שניידט די נע-געל נאך דער מקוה, דער ראפשיצער מאכט א'ערנסט פנים און ענטפערט מעשה רבי:

אין דעם ענין איז פארהאן א טיפער סוד, וואס איז מגלין אות' אלא לצנועין, ליהידי סגולה.

7. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

8. עס איז א שווערע צוברה-ענט-פערט איהם דער ראפשיצער-מען דארף פאסטען עטליכע תעניתים און זיך טובל זיין געוויסע טבילות.

9. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

10. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

11. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

12. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

13. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

14. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

15. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

16. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

17. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

18. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

19. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

20. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

21. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

22. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

23. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

24. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

25. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

26. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

27. רבי, וואס דארף מען טון, כדי זוכה צו זיין וויסען דעם סוד-פרעגט ווייטער דער חסיד מיט הכנה.

ר' נפתלי ראפשיצער האט גע'ש'מ'ט פאר א פקח אין מילי דעלמא, מ'פלעגט אויף איהם שרייבען, אדמו"ר החכם.

ער האט תמיד ליב געהאט צו זאגן ווייטען און גלייכווערטלעך, ווען ער איז געווען א יונגערמאן, און זיך אויפגע-האלטען אין לובלין ביי זיין רבי'ן, ר' יעקב יצחק, דער "זעהר" פון לובלין, געהט ער איינמאל אריין צום רבי'ן און זאגט:

רבי, נעכטען ביינאכט האב איך ביי אייך אין שטוב געהאט גליי של"ה.

אזוי-חידוש'ס זיך דער רבי-גליי של"ה? ווייסט, מיין תלמיד, אז גליי צדיקים איז נאך א העכערע מדרגה ווי גליי אליהו?

אבער, רבי-זאגט ווייטער ר' נפתלי צבי-משפוח, אז דער של"ה הקדוש איז געווען אויף מיר א ביסעל ברונג, מחמת ער איז געשטאנען צו מיר מיט'ן רוקען.

וואו איז ער געשטאנען-פרעגט דער רבי פערוואונדערט.

וואס הייסט וואו אט שטעהט ער דאך ביים רבי'ן אין ספרים אלמער-ענטפערט ר' נפתלי צבי מיט א שמייעל און ווייזט אן אויפ'ן ספר של"ה, וואס שטעהט אין אלמער צווישען די ספרים.

2. אמאל האט דער לובלינער פארגע-האלטען דעם ראפשיצער פאר זיין מדה צו חכמה'ן זיך און זאגן גלייכווערטליך, עס שטעהט געשריבען-האט איהם דער לובלינער געזאגט-תמים תהיה עם ה' אלהיך און נישט, חכם תהיה איז געדרונגען, אז תמימות איז העכער ווי חכמה.

3. רבי-האט איהם דער ראפשי-צער געענטפערט-מ'דארף אבער האבען גרויס חכמה, כדי צו קענען זיין א תמים מיט הקדוש ברוך הוא...

4. איינמאל איז צו ר' נפתלי'ן געקומען א בעל עבירה ער זאל איהם ארויסגע-בען א תשובה אויף זיינע עבירות. ער האט זיך אבער געשעמט צו זאגן, אז ער אליין איז עס דער בעל עבירה, האט ער געזאגט, אז זיינער א גושער פריינד, וואס שעמט זיך אליין קומען צום רבי'ן, האט איהם געשיקט ארויסגעהמען א תשובה אויף די און די עבירות, און דא האט ער אויסגעערעכענט אחת לאחת די עבירות, וואס זיין פריינד פלומ'סט האט געטון.

דער ראפשיצער האט איהם אויסגע-הערט און געשמייעלט.

5. ס'ארג שוטה יענער איז, ער האט דאך אליין געקענט קומען און זאגן, אז זיינער א פריינד האט איהם געשיקט.

6. ווען ר' נפתלי ראפשיצער איז געווען א יונגער, איז ער געווען א גרויסער שטייפער, א מויק, ער פלעגט לויפען, שפרינגען, זיך שטאנען, איבערקעהרען א וועלט.

7. אמאל האט דער פאטער זיינער, ר' מענדעלע ליינסקער, איהם אויסגעמוסר'ט: שוין צייט, נפתלי, זאלסט ווערן א שטי-קע-מענש, אוועקווארפען די קינדערשע נארישקייטען, זיך געהמען צום לערנען.

8. וואס זאל איך טון, טאטע, אז איך האב א יצר הרע, וואס רעדט מיר אן צו שלעכטע מעשים, איך בין נישט שולדיג, דער יצר הרע איז שולדיג.

9. אלער-מוסר'ט איהם דער פאטער-פון יצר הרע אליין קענסט זיך ארויס-געהען א מוסר, פארוואס רעדט ער זיך אן צו שלעכטע מעשים? וואס האט ער דערפון? נאר ער פאלגט דעם רבונ'ן של עולם, וואס האט אויף דערויף איהם געשטאנען, לערן ווען זיך פון איהם און פאלג אויך דעם רבונ'ן של עולם צו געהן בדרך הישר און פארגען צו לערנען.

10. יא-ענטפערט דער קליינער נפתלי-דער יצר הרע האט אבער נישט קיין

געהן, איך וויל איין ווייזען ווי א יוד ריכט אפ תיקון חצות-האט דער רא-פשיצער געזאגט:

אינם האלב-טונקעלען ביהמ"ד האבען זיי געפינען דעם יונגען ר' פייבוש'ן ליגען אויף דער באנק און טיף שלאפען. א ווילע שטעהען אזוי די חסידים און וואונדערן זיך צוליב וואס דער צדיק האט זיי אהערגערופען. פלוצלונג הערען זיי ווי ר' פייבוש פאלט אויף דער ערד, רייסט זיין קאלנער און שרייט: מאמע, איך ווער פערברענט! אין דער דאזיגער מינוט האט געשלאגען חצות.

שפעטער האט ר' פייבוש פערלאזען דעם ראפשיצער און איז געווארען א תלמיד פונם פאטער רבי'ן. דערפון האט ר' נפתלי געהאט גרויס ענמה נפש. איך האב מיט אלע כחות-האט ער געזאגט-געזעהן דאס פיינער זיינס נישט צו לאזען צופלאקערען, ביים פאטער אבער, וועט פייבוש ווערן א קרבן פון זיין פלאג-פייערדיגען הארץ. כך הוה: פייבוש איז באקאנט געשטארבען אין פאטער'ס ביהמ"ד ביים זאגן די תפלה: נשמת כל חי תברך את שמך.

12. נאך מוסף אין יו"ט זאגט אמאל דער ראפשיצער: איך וואלט וועלען זיין גע-בוירען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

13. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

14. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

15. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

16. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

17. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

18. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

19. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

20. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

21. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

22. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

23. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

24. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

25. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

26. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

27. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

28. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

29. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

30. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

31. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

32. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

33. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

34. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

35. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

36. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

37. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

38. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

39. דער צדיק פון אלאנאט, א חבר פון דעם ראפשיצער, איז געלעבט וועלען זיין גע-שענען א קוה און א יוד זאל קומען אין דער פריה פון מיר אביסעל מילך אויס-מעלען, כדי זיך צו דערקויקען פאר'ן דאזיגען.

חברים אבער האבען איהם נישט גע-הערט און געהאלטען יענעם יודען פאר א'אויסדערוועהלטען מענשען און פאר א גרויסען בעל-מדרגה.

איינמאל, אז א יונגער האט בעריהרט, אומגעווען, דעם יודען מיט'ן ארבעל זיינעם, איז באקאנט צוגעגאנגען ר' נפתלי צום יונגען און געזאגט צו איהם: ווי וואגסטו עס אט דעם יודען צו בעריה-רען? ווייסטו דעם נישט, אז ער פאסט יעדע וואך א טאג?

און משבת לשבת ווילט איהר נישט? האט איהם פערריכט יענער יוד.

דעמאלסט האט זיך ענטפלעקט דער סוד און אלע האבען שוין פערשטאנען, אז זיין פאסטען שטאמט פון גאווה און אז ר' נפתלי איז גערעכט, אז איהם פעהלט נאך א סך צו שלמות.

9. דער שינאווער רבי, ר' יחזקאל'ע, פלעגט זאגן: איך בין זיכער, אז דער ראפשיצער צדיק האט געהאט במח צו ברענגען משיח'ן אפילו קודם זמן הגאולה, נאר מין השמים האט מען איהם געזעהן, מען האט איהם געזע-בען א ווייב, אז ער זאל שוין פלעג-סען אן משיח'ן.

10. אין דער חסידישער וועלט איז בע-וואוסט, אז ר' נפתלי ראפשיצער'ס ווייב איז געווען א בייזע און האט איהם גע-שטערט אין זיין עבודה.

11. איינמאל אין יום פפור, איז ר' נפתלי געשטאנען איינגעבויגען אין שמונה-עשרה. דערוויי האט איינער אויף איהם ארויפגעלעגט דעם מחזור און גע-זאגט די שמונה עשרה מיט אשמנו און "על חטא".

12. נאך דער שמונה עשרה מאכט ר' נפתלי צו יענעם:

13. וואס, דו האסט געזינגט און אויף מיר זאגסטו?!

14. דער יונגער ר' פייבוש פלעגט אפ-ריכטען חצות מיט זעהר גרויס תלהבות און מיט גרויסע יללות, אזוי אז עס האט איהם דעמאלסט בעגרייפט דער אנגעבליכער טויטער.

15. איינמאל שפעט ביינאכט הייסט דער ראפשיצער די חסידים, וועלכע זענען געווען ביי איהם אין ביהמ"ד, אריי-נעמען א צע זאפטען פון איהר ארג-נזם.

וויפיל צייט דארף אדורכגען ביי א מאנספערשוי, וואס קרייט זיך ענערגיש, פונם קראנק ווערען ביז צו זיין הייז?

אידער איך ענטפער אויף די דאזיגע פראגע-מוז איך בעלזשיטען-פאלגענדעס: א פערזאן, וואס איז קראנק געווארען אויף סיפיליס און ביי וועלכער די קראנק-הייט איז פערשטעלט אויפ'ן מיקר-אסקאפישען אופן, געהט די פרשטע פאר וואכען אדורך א'אזויגערופענעם, סע-ראנענאטיווען סטאדיום" וואס בעדייט, אז די קראנקהייט איז פערשטעלט געווארען אין דער וואונד אליין - אין בלוט אבער געפינט זי זיך נאך נישט, אויב מיר זאלען טאקע אינם דאזיגען סעראנענאטיווען סטאדיום אנהויבען א קראנציע און דערצו א'ענערגישע, גא-לויזערענדיג אפט דאס בלוט און בעק-מענדיג יעדעס מאל א נעגאטיווע ווא-סערמאנשישע רעאקציע-דאן האלטען מיר אזעלכע פאלען אממייסטען פאר גינסטיג.

די אבסערוואציע פון אזע פאלענע בוי צו דער הייזט דארף דויערן פון 1 ביז 2 יאהר. די צאהל קראנציעס זענען 1, 2 העכסטענס 3.

גאנץ אנדערש שטעלט זיך פאר די זאך, ווען מען הויבט אן די קראנציע אינם סעראפאזיטיווען סטאדיום, ד.ה. דאן, ווען דער גיפט איז שוין נישט גע-פליפען לאקאליזירט אויף יענעם ארט, וואו ער איז אריינגעדונגען אין ארג-נזם, נאר האט זיך שוין פערשפרייט און אריינגעדונגען אין אלע קעמערלעך פון קערפער, דא מוז מען זיך רעכענען מיט א גרעסערע צאהל קראנציעס-5, 4 ביז 6. די אבסערוואציע מוז יעצט דויערן בעדייטענד לענגער: פון 4 ביז 5 יאהר, דערביי מוז די בלוט-און מארק-פלי-

רבי, איך וויל אבער וויסען דעם סוד. איך בין עס אויף מיר מקבל.

א צייט שפעטער קומט דער חסיד: רבי, איך האב אלץ מקיים געווען. וועל איך דיר מגלה זיין דעם סוד, זאגט דער ראפשיצער בנימוח.

דער חסיד פער'דב'קט זיך, שטעהט מוכן ומזומן צו הערען דעם טיפען סוד. זאגסט וויסען זיין

אנאמאל אין זילפה מריינע

פון די לאדזער מעשיות

שיקסע ארבייט אויף ביידע פראנטען, האט זי איהר געשטעלט א קאטעגארישע פאדערונג: אדער זי ענדעט די "מלאכה", אדער זי פערלאזט די פא-זיציע, נישט ווילענדאג פערלירען א זיכער שטיקלע ברויט, האט די שיקסע זיך אונטערגענומען צו ליפערען די "בעשטעלונג".

פונקט אין דער זעלבער צייט האט זי זיך אויף א זאכאוו געהאט געמ-פערט מיט שיקסע, וועלכע האבען איהר א ביסלע די האנד צוגראטשט. זי האט אומגענוצט זי געלעגנהייט און איז אוועק אין פאליציי-קאמיסאריאט און דערצעהלט דעם בעקאנטען פומן, אז דער הער האט זיך אויף איהר געוואר-פערט און זי געוואלט אומגליקליך מאכען. דאס האט זי זיך מיט איהם געראנגעלט און נאך דורך אנס איז זי ניצל גע-ווארען, אפוקומענדיג בלויז מיט קליינע וואונדען אויף דער האנד.

מען האט, פערשטעהט זיך, פעררא-דענט אפרים פישלען צו ארעסטירען. זילפע טריינע האט טריאומפירט: ענדליך איז די לעצטע שטערונג צו איהר גליק בעזייטיגט געווארען. אנטאטל האט זיך שוין אויך געקליבען אין גאנצען אריי-געליבערען.

דערווייל האבען זיך, דערוואוסט פון דער גאנצער געשיכטע פישלע אפרים'ס קרובים, זיי האבען באלד אינטערוויעני-ט ביי דער מאכט, וועלכע פעסטשטעלע-דיג אפרים פישלע'ס אומשולד, האט פערארדענט איהם תיכף צו בעפרייען. אויף א פאליציי האט גענומען די שיקסע קלערט, אז אנטאטל האט זי אנגע-רעט, אזוי ווי אפרים פישלע האט א היי-מקומענדיג בעמערקט, אז עס פעהלען ווייטער פיל שטוב-זאכען און ווי ער האט זיך דערוואוסט זאל זיי האבען גע-נומען אנטאטל, האט ער וועגן דעם געמאלדען דער פאליציי. די פאליציי האט בעקומען א בעפעל צו ארעסט-רען אנטאטל'ן און דורכצופיהרען ביי איהם אין דער היים א גענויע רעוויזיע, און אין קורצען וועט זיין פראצעס פאר-קומען אין היגען קרייז-גערעכט.

זילפע טריינע ווייטער וואלגערט זיך ארום שוין באדא א האלב יאהר און פישלע אפרים וויל זי איבערן שוועל שוין מער נישט לאזען, עס פלעגט נישט די פערזענליכע, אז זי וועט שוין זיין גוט און פרום, די בעמיהונגען פון די שנים און קרובים.

אפרים פישלע וויל דוקא די פער-רעטרישע פרוי אפגאטן, ארגומס.

פישל אפרים האט אפילו שוין גע-האט בעשלאסען נישט מער אריינ-לאזען וילפע טריינען אין דער שטוב. דאס געוויינט פון די קינדער און דאס געפערט פון די שנים האט אבער וויי-כער געמאכט אפרים פישלען און זילפע טריינע איז צוריק געווארען מייסט-ראווע.

דאס ראמאנטישע ווייבעל האט אבער אינגיכען פערגעסען אן די מעשיות-טובים פון איהר געליבעטען אנטאטל און זי האט אנגעהויבען צו פיהלען נאך איהם א שטארקע בענקשאפט. זי איז אוועק צוהי, וואו מען דארף און ערקלערט, אז אנטאטל פראגט איז גאט די נשמה שוואדיג. ער האט די זאכען נישט גע-גאנגען, נאך זי האט זי איהם גוטווייליג אוועקגעשענקט. אויף דעם סמך איז אנטאטל ארויסגעלאזען געווארען פון שטייג אויף דער ברייטער וועלט.

ערשט דעמאלט האט זיך אין דער יודענע צופלאקערט די ליבע צו אנט-טאטל'ן און זיי האבען געזוכט פערשי-דענע טיילוואנדישע פלענער, ווי אזוי אומשולדיג צו מאכען פישל אפרים'ן.

דאס געטרייע ווייבעל האט נישט לאנג געטראכט, זי האט אוועקגע-רופען אין א זייט די דינסט און איהר אנג-ערדט, אז אזוי ווי דער הער וועקט זי אויף יעדען און דערפאר, זאל זי גע-כען א געוואלד, אז ער האט זי גע-וואלט מאנס זיין. די שיקסע האט איי-געשטימט ריעל דורכצופיהרען דאס שטיקלע ארבייט, בפרט ווען די מאדאם האט איהר געגעבן א שטונדע מתנה און פון הער האט זי אויך גערעכענט צו בעקומען א פערטע מטבע לא יחר-צל.

אינגאנצ, ווען פישל אפרים איז אריין ווי געווענליך אין קוד אויפגעקען די שיקסע, אז זי זאל מאכען טעה, האט זי געמאכט א געוואלד, אז ער איז איהר בעפאלען אין זי געוואלט פערנוואלדיגען. הגם פישל אפרים איז געווען אין מוץ גענומען נישט קיין קליינער לעקיש, פינדעסטוועגען האט ער פערשטאנען, אז די מעשה שמעקט מיט אן אינטריג, און די שיקסע מיינט נאך די פאר-גאנצען. די שיקסע האט שטאנצשירט ביידע צדדים אויף אזא אופן א לעני-גערע צייט.

זילפע טריינע האט געזעהן, אז דאס איז אפגאט און אז די

רישען גודניק פישל אפרים'ן און זיי וועלען אומגעשטערט קאנען זיך פריי ליבען און לעבען. דאס פארט איז זיך אוועק קיין טשענסטאכאוו און דארט זיך איינגעלאדענט אין א מעבלירטען צימער. מען האט זיך באלד גענומען צום ביסלע זאכען און אין משך פון אייניגע טעג איז שוין נישט געווען וואס צו פערזעצן אדער פערקויפען.

פערשטעהט זיך, אז דעם גרעסטען טייל פערזערגטען זאכען האט דער פ-יגער אנטאטל פערשטאנען אונטער זילפע טריינע וויסען צו פערקויפען נאך אין דארט און דאס בעקומענע געלד אראפצולאזען צו זיך אין קעשענע. אויך האט ער פאר איהר געלייקענט דעם פרייז פאר די פערקויפטע זאכען. קויף, אנטאטל האט ביי דער גאנצער קאציע און טראנזאקציע געמאכט א שיינע פאר גילדען. דערשטענען איז שוין אין זילפע טריינע קעשענע איז שוין גאט, האט אנטאטל בעשלאסען צו ווע-רען א האז. ער האט פערפאקט וואס ס'האט זיך נאך געלאזט און איז אוועק צו זיינעם א ברודער קיין ביאליסטאק.

איצט וועלען מיר איבערלאזען אנט-טאטל'ן אין ביאליסטאק און אלליין א קוק טון וואס הערט זיך עפס ביי פישל אפרים'ן אין לאדז.

באלד ווי פישל אפרים איז אהיימגע-קומען און בעמערקט, אז אין דער דירה איז געווארען חמץ געפוינטעלט און די מייסטראווע מיט איהר ליבען געזעל האבען געמאכט דאס זעלבע, וואס די לאדזער פאבריקאנטען און פראווינצער סוחרים זענען געוואוינט צו מאכען, ווען דער טערמין פון צאהלען וועקסלען רוקט אן, און האט נאך אי-בערגעלאזען א פאמיליאנעלע די קינדער-לעך, איז ער אוועק אין פאליציי און דארט געמאלדען די גאנצע געשיכטע.

מען האט באלד אויסגעפונען, וואו אנטאטל געפונט זיך, איהם ארעסטירט, געבראכט קיין לאדז און אריינגעגעבען אויף פולע בעקעסטיגונג אין בעקאנטען "פנסטאנט" אויף מירשע גאס.

זילפע טריינע האט זיך דערווייל אומגעדרייט אויף צוהל אין טשענסטא-קאוו. גוטע מענטשן האבען נישט גע-קענט צוהאלטן איהר צער און צוואנגען קלייבענדיג פאר איהר אויף א פא-הן בילעט האט מען זי אפגעשיקט קיין לאדז.

זאישער מלאכה צוזאמענצושטיקעווען צוריסענע סורמאגעס.

3 חדשים האט אנטאטל פראגט אזוי אפגעהארגעוועט אין ווערקשטאט. דורך דער צייט האט אפרים פישל נישט איינגעלאזט געוואלט איהם נשלה זיין צוליב דער נאך סעזאנאוו שטילקייט אין פאך, צווייטענס, דערפאר, וואס ער איז געווען גלאט א פארטאטש און דרי-טענס, אויך אפשר גאר הויפט-זעכליך דערפאר, וואס ער איז געווארען א גאנצער לייב-אדיוטאנט ביי דער מייסט-ראווע מאדאם זילפע טריינע און כסדר מיט איהר אפגעהאלטען געהיימע קא-פערענצען אין דער סיפאלקע אדער שפיוזאקע. יעדעס מאל האט אבער די אלמעכטיגע זילפע טריינע אונטער-געשטעלט איהרע פלייצעס און דער בחור איז ווייטער פערבליבען אויפ'ן שניידער-בענקלעך.

מיט דער צייט האט אנטאטל בע-מערקט, אז זיינע שאנסען זענען שוין אויף אזוי פיל זיכער, אז ער דארף נישט אריינהויבען זיין נשמה מיט'ן לינג און לעבער אין גליעהנדיגען פרעס-איווען, נאך ער קאן זיך שוין דרייסט פערגינגען צו געהען א ביסלע אורלייב. פערשטעהט זיך, אז פישל אפרים'ן האט נישט געשמעקט, וואס אנטאטל האט זיך, ווי א קעסט-אידעמלע גע-לעגט אויף זיינע קראנקע פלייצעס. ער האט דעריבער נישט איינגעלאזט געמאכט סקאנדאלען אנטאטלען און זיין אפ-קונקע זילפע טריינען.

דעם פערליבעטען פארל זענען סוף פל סוף מיאוס געווארען די פסד'דיגע אייפערזיכטיגע שטיק פון גרינהאן אפרים פישל און איינמאל, ווען ער איז געווען אין גאס, האבען די חברה-לייט צוזאמענגענומען הפל מפל פל און גע-מאכט א וילך...

אנטאטל מיט זילפע טריינען האבען זיך געפיהלט איבערגליקליך, וואס זיי זענען ענדליך פטור געווארען פון גע-לייטער פון דער ווייבערישער עמאנטי-פאציע, אז זיי האבען די אויסשליסליכע דעה אויך אין אזעלכע ריין-קאך-און טאפ-ענינים, ווי צוגעמען געזעלען. ווען אפרים פישל האט געזאגט ניין, האט מסתאם זילפע טריינע דוקא געזאגט יא, און עס איז טאקע געבליבען. ווי זי האט גע'פסקנט.

דער בחור האט זיך קודם פל פאר-געשטעלט ווער ער איז: דער וועלט-בעריהמטער באליטער דיכטער פון יונה פילצערס מיסטקאטען, געפרוירענע נעז און געשמאקעוועטע ליפען - אנט-טאל פראגט, א שוועסטער-קינד פון בע-וואיסטען העלדען-טאלאנט גרשון ברייט-בארד.

ווען זילפע טריינע האט דערזעהן פאר זיך אזא הויך און ברייט-געשטעלטע פערזענליכקייט, האט ביי איהר דאס הארץ פשוט אנגעהויבען צו טאנצען פאר שמחה. אמת, אנטאטל האט באלד ביים ערשטען בליק נצריהרט די גלייכ-גילטיגקייט פון זילפע טריינען. דערהע-רענדיג אבער, וואס פאר א וואונדע פונדור ער איז, איז זי אינגאנצען גע-פאלען אויף די לאפאטקעס.

דאס האט בעמערקט אנטאטל און ער האט אנגעהויבען פאמפאדירען די יודענע מיט קאמפלימענטען. אגב האט ער אויך פערשטאנען, אז פישל אפרים איז א נאמאט'ער שמעלעך פון שמעלעך-לאנד און שטיצענדיג זיך אויף זילפע-טריינעס פראטעקציע, האט ער אויסגע-פרעסט פאר זיך אזעלכע גינסטיגע אר-בייט-בעדינגונגען, וועגען וועלכע קיין שום ארבייטער איז נישט פערזעהרט צו חלום'ען.

אנטאטל האט אויסגעלאדענט זיין פאטעישען הווע-טאט, ארויסגעצויגען פון צווישען די מאנסקריפטען א פער-ראסטע נאדעל און א צוקוועשטעל פון-ערהיט און זיך גענומען צו דער פרא-

10 גליקליכע און רוהיגע יאהרען האט פישל אפרים דורכגעלעבט מיט זילפע טריינען, פעראיבעריגט דורך דער צייט 3 ציכטיגע קינדערלעך, א גאנץ לייטישע בעל-הבית'שקייט און אנטערשטאטענע שניידער-ווערקשטעל אויף וואלטשטאטקא גאס.

איז אבער אויפגעלעגט וועמען אנט-אומגליק, דארף ער גארנישט פארהערן אויף קיין באהן, נאך עס טרעפט שוין צו איהם אזוי אויך אין שטוב אריין. איינמאל פאר פסח איז דאס געווען עפענט זיך, פלוצלינג די טיר פון אפרים פישל'ס וואוינונג און עס קאלערט זיך אריין א היכער, ברייט-פלייצהער, פ-טער, 10-פודיגער פארשוין מיט א 3-שטאקויגער שווארצער געדאכטער משו-פרינע אויפ'ן קאפ, א שטיף געפרעסט אויבער-העמד, ווי א לאקשען-ברעט אונטער אנטאטל'ן הויכען קראנען, ארומגעוויקעלט מיט א ברייטען שוואר-צען שנופס מיט 2 לאנגע שליפען-פונקט, ווי ביי א דיכטער פון "יונג-יודיש".

אפרים פישל האט לכתחילה געמיינט אז דער דאזיגער דרייסטער פערשוין איז א סעקועסטראטאג פון מאגיסטראט, א סטאר פון יודישען טעאטער אדער א קאסירער פון א געזעלשאפטליכער אינ-סטיטוציע.

ווייזט זיך אבער אויס, אז אין אלע דריי האט ער נישט געטראפען; ער איז געווען נישט דאס אין נישט יענע, נאך א פשוטער טאנדענטיק, וואס האט גע-וואלט ביי אפרים פישלען פערדינגען א פאר זאכעס אויף פסח'דיג רייבען.

אין אמת'ן געזאגט האט אפרים פישל נישט געהאט קיין גרויסען חשק דעם מאדנע פראלעטאריער אריינצולאזען צו זיך אין שטוב. עפעס האט איהם דאס הארץ אונטערגענוצט, אז פון דעם דאזיגען בחור וועט ער שוין קיין גרויס נחת נישט האבען.

איז אבער זילפע טריינע געווען פון יענע סארט ווייבער, וואס זענען שוין אזוי ווייט ארויסגעקראכען אויף דער לייטער פון דער ווייבערישער עמאנטי-פאציע, אז זיי האבען די אויסשליסליכע דעה אויך אין אזעלכע ריין-קאך-און טאפ-ענינים, ווי צוגעמען געזעלען. ווען אפרים פישל האט געזאגט ניין, האט מסתאם זילפע טריינע דוקא געזאגט יא, און עס איז טאקע געבליבען. ווי זי האט גע'פסקנט.

דער בחור האט זיך קודם פל פאר-געשטעלט ווער ער איז: דער וועלט-בעריהמטער באליטער דיכטער פון יונה פילצערס מיסטקאטען, געפרוירענע נעז און געשמאקעוועטע ליפען - אנט-טאל פראגט, א שוועסטער-קינד פון בע-וואיסטען העלדען-טאלאנט גרשון ברייט-בארד.

ווען זילפע טריינע האט דערזעהן פאר זיך אזא הויך און ברייט-געשטעלטע פערזענליכקייט, האט ביי איהר דאס הארץ פשוט אנגעהויבען צו טאנצען פאר שמחה. אמת, אנטאטל האט באלד ביים ערשטען בליק נצריהרט די גלייכ-גילטיגקייט פון זילפע טריינען. דערהע-רענדיג אבער, וואס פאר א וואונדע פונדור ער איז, איז זי אינגאנצען גע-פאלען אויף די לאפאטקעס.

דאס האט בעמערקט אנטאטל און ער האט אנגעהויבען פאמפאדירען די יודענע מיט קאמפלימענטען. אגב האט ער אויך פערשטאנען, אז פישל אפרים איז א נאמאט'ער שמעלעך פון שמעלעך-לאנד און שטיצענדיג זיך אויף זילפע-טריינעס פראטעקציע, האט ער אויסגע-פרעסט פאר זיך אזעלכע גינסטיגע אר-בייט-בעדינגונגען, וועגען וועלכע קיין שום ארבייטער איז נישט פערזעהרט צו חלום'ען.

אנטאטל האט אויסגעלאדענט זיין פאטעישען הווע-טאט, ארויסגעצויגען פון צווישען די מאנסקריפטען א פער-ראסטע נאדעל און א צוקוועשטעל פון-ערהיט און זיך גענומען צו דער פרא-

דער פאמיליער אין די מאכטער

ער געהט אין "שלעכטע" וועגען.

דער יונגער עילוי האט אויך אנגע-הויבען צו געהן אין "שלעכטען" וועג: האט אנגעהויבען בגבנה צו לערנען פארמאד שפראכען, צו לייענען השכלה-ביכער און די העברעאישע צייטונג "הצפירה", איז דער ישיבה געווא-רען א סקאנדאל.

די פיהרער פון דער ישיבה זענען זיך צוזאמענגעקומען אויף א פערזאנלע-וואס צו טון מיט דעם יונגען ישיבה בחור.

מען האט איהם געזאגט ארויסווארפען. נאך דער "ראש ישיבה" האט גע'טענה'ט אז מען דארף נישט פערשטימען אזוי לייכט א יודישע נשמה, אז ער איז נאך א יונג קינד און א יונג קינד איז ווי א יונג בוימעלע, ס'לאזט נאך בייגען אין אלע זייטען.

אויסגעפיהרט האט דער "ראש ישיבה" מ'האט שלמה'ע נישט ארויסגעווארפען פון דער ישיבה. שלמה'ע האט זיך אבער נישט געבעסערט-ער פלעגט ווי-טער מיט א בלייפערדער אויסמאהלען אויף א שטיקלע פאפיר די פעלדער מיט קארן און ווייץ, די לאנגע מיט די קיה וואס פאשען זיך אויף איהר און דעם הויף פונם פריץ.

דער "ראש ישיבה" האט דאן געשרי-בען א בריף צו שלמה'עס פאטער, אז אזוי ווי זיין ווען הויפט אן אפאגען פונם גלייכע וועג, זאל ער זעהן מיט איהם, וואס שנעלער א שידוך צו טון און איהם חתונה מאכען. דער "ראש ישיבה" האט גע'לויבט, אז אויב שלמה'ע לע וועט קריגען א ווייב, וואס די גמרא רופט עס אן, א מיהל-שטיין אויפ'ן האלד, וועט ער פערבעסען און די "ינגעלשע בארישקייטען".

אונגעווענהליכע טראגעדיע פון א יודישען מינסטלער

דיש שטעטלע אין פוילען. ער איז גע-ווען א נאציאנאליסטישער זעהן ביי זיינע על-טערן. צו פופצעהן יאהר האבען איהם די עלטערן אוועקגעשיקט אין א גרויסע ישיבה אין דער ליטע, וואו ער האט זיך געזאלט גרייטען צו ווערען א רב. דער יונגער עילוי האט זעהר אויס-גענומען ביי אלע אין דער ישיבה, דער "ראש ישיבה" האט זיך נאך גע-צאקעט מיט איהם. ער האט אזא חלמיד נישט געהאט.

האט ער אבער איין "פעהלער", אט דער דאזיגער עילוי: אין סאמע מיטען לערנען קען ער זיך פלוצים פערקוקען אויפ'ן "ראש ישיבה", ווי ער דרעהט מיט'ן גראבען פינגער פון איין האנד און מיט דער צווייטער האנד דרעהט ער זיך די פאות, אדער ער פערקוקט זיך אויף איינעם פון די בחורים, וואס קוקט דעם "ראש ישיבה" גלייך אין מולד אריין - ער פערקוקט זיך און באלד נעהמט ער ארויס א שטיקלע בלייפערדער און ער מאהלט אפ דעם "ראש ישיבה" אקארט ווי יענער זעהט אויס. דערזעהט עס דער "ראש ישיבה". צושרייט ער זיך: סטייטש א בחור, א לערנער, זאל זיך נאריש מא-כען מיט אזעלכע זאכען? און דערצו נאך חזק מאכען פון א רבי'ן-געהן אפ-מאהלען א נאציאנאליסטישע רבי'ן... שלמה'ע זאגט צו, אז מער וועט ער שוין אזעלכע נישט טון, ער קען זיך אבער נישט איינהאלטען און ער מאהלט שפ-טער ווידער אויס דעם "ראש ישיבה".

ווייל אבער בעמערקען, אז צוליב אורזא-כען, וועלכע וועלען די לעזער שפעטער קלאר ווערען, קען איך דא נישט אנגע-בען דעם פולען נאמען פון דעם זעלבסט-מערדער און אויך נישט פאמיליען-נא-מען פון דעם מאדעל-מערדעל, צוליב וועמען ער האט געמאכט א סוף צו זיין העכסט-נוצליכען און אינטערעסאנטען לעבען. צוליב דער זעלבער אורזא-חב איך אויך געמוזט ארויסלאזען דעם נא-מען פון דער פוילישער שטאט, וואו ג. איז געבוירען געווארען.

און נאך א זאך ווייל איך דא בע-מערקען איידער איך הויב אן איבערצו-געבען די זעלענע לעפענס-טראגעדיע: דער קינסטלער האט בעשלאסען צו בעגען זיין פערזענליכע שריט עט-ליכע טעג איידער ער האט געזאלט חתונה האבען מיט זיין מאדעל-מערדעל. זי האט איהם דאן דערזעהלט איהר לעפענס-געשיכטע, און און איהר ער-צעהלונג האט ער זיך דערוואוסט א שרעקליכען סוף - א סוף פון זיין איי-גענעם לעבען, און ער איז דאמאלס גע-קומען צום בעשלוס, אז ער קען מער נישט לעבען אויף דער וועלט-ער האט מער נישט נאך וואס צו לעבען.

אבער אום דער לעזער זאל האבען א פאלישטענדיג בילד פון דער גאנצער פאליטישער טראגעדיע, מוז ער-פריהער זיך בעקענען מיט דעם קינסטלערס לע-פענס-געשיכטע, וועלכע איז, אן און פאר זיך, העכסט אינטערעסאנט.

די מערקוויירדיגע לעבענס-געשיכטע פון מאהלער ג. האט געשטאמט פון א קליין י-

נישט לאנג איז אין די פארווער ציי-טונגען געווען געדוקט די נייעס, אז א רוסישער מאהלער ג. אכט און דריי-סיג יאהר אלט, איז בענאנגען זעלבסט-מארד אריינשיסענדיג זיך א קויל אין קאפ ביי זיך אין אטעליע. דער זעלבסט-מערדער האט איבערגעלאזט א צוואה, אין וועלכער ער שרייבט אפ זיין פער-מעגען, א סומע פון פינף טויזענד פראנק פאר זיין מאדעל-מערדעל. די צייטונגען האבען נאך צוגעגעבען, אז די אורזא-חב פון זעלבסטמארד איז אונגעוואוסט.

איבערלעזנדיג די דאזיגע נייעס, בין איך געבליבען ערשטוינט. דער מאהלער ג. איז געווען א גוטער בע-קאנטער. פאריגע ווינטער האט ער גע-האט א נאציאנאליסטישע און די קונסט-קריטיקער האבען וועגען איהם זעהר גוט געשריבען. זי האבען גערעט ווע-גען איהם ווי אלס א נאציאנאליסטישע טע-טערן. די לעצטע צייט, האב איך גע-וואוסט, געהט איהם גוט. און איך בין געווען זעהר ערשטוינט לעזענדיג, אז ער איז בענאנגען זעלבסטמארד. דער-צו האב איך איהם געקענט פאר א לויט-טיגען, פרעהליכען מענטש, וועלכער האט נישט פערלירען זיין גוטען הומאן, אפילו אין די צייטען ווען ער האט גע-הונגערט.

איך האב אויפגעזוכט בעקאנטע מאה-לער, נאעהנטע פריינד פון ג. כ'האב זיך גאנצעפערענט וועגען דער אורזא-חב פון זיין זעלבסטמארד און איך האב זיך דערוואוסט א נאציאנאליסטישע טע-טערישע געשיכטע - א געשיכטע-וואס נאך די פאנטאזיע פון ראמאנען-שרייבער קען אויסטראכטען. עס איז א טראגעדיע. פון וועלכער די נשמה ווערט אויפגעטרייבט. איך וועל די מערק-ווידיגע פאסירונג דא איבערגעבען מיט אלע איהרע אייגענע הייטען. איך

נישט לאנג איז אין די פארווער ציי-טונגען געווען געדוקט די נייעס, אז א רוסישער מאהלער ג. אכט און דריי-סיג יאהר אלט, איז בענאנגען זעלבסט-מארד אריינשיסענדיג זיך א קויל אין קאפ ביי זיך אין אטעליע. דער זעלבסט-מערדער האט איבערגעלאזט א צוואה, אין וועלכער ער שרייבט אפ זיין פער-מעגען, א סומע פון פינף טויזענד פראנק פאר זיין מאדעל-מערדעל. די צייטונגען האבען נאך צוגעגעבען, אז די אורזא-חב פון זעלבסטמארד איז אונגעוואוסט.

איבערלעזנדיג די דאזיגע נייעס, בין איך געבליבען ערשטוינט. דער מאהלער ג. איז געווען א גוטער בע-קאנטער. פאריגע ווינטער האט ער גע-האט א נאציאנאליסטישע און די קונסט-קריטיקער האבען וועגען איהם זעהר גוט געשריבען. זי האבען גערעט ווע-גען איהם ווי אלס א נאציאנאליסטישע טע-טערן. די לעצטע צייט, האב איך גע-וואוסט, געהט איהם גוט. און איך בין געווען זעהר ערשטוינט לעזענדיג, אז ער איז בענאנגען זעלבסטמארד. דער-צו האב איך איהם געקענט פאר א לויט-טיגען, פרעהליכען מענטש, וועלכער האט נישט פערלירען זיין גוטען הומאן, אפילו אין די צייטען ווען ער האט גע-הונגערט.

איך האב אויפגעזוכט בעקאנטע מאה-לער, נאעהנטע פריינד פון ג. כ'האב זיך גאנצעפערענט וועגען דער אורזא-חב פון זיין זעלבסטמארד און איך האב זיך דערוואוסט א נאציאנאליסטישע טע-טערישע געשיכטע - א געשיכטע-וואס נאך די פאנטאזיע פון ראמאנען-שרייבער קען אויסטראכטען. עס איז א טראגעדיע. פון וועלכער די נשמה ווערט אויפגעטרייבט. איך וועל די מערק-ווידיגע פאסירונג דא איבערגעבען מיט אלע איהרע אייגענע הייטען. איך

ר' זאנווילעס גומאות.

ר' זאנווילעס גומאות זענען א שם-דבר. זיינע גומאות זענען ניי און צום טייל אויך מאדערן.

ר' זאנווילעס דערזעהלט: ס'איז געווען פערצעהן טאג אין חודש תמוז.

די נאכט איז געווען א שטילע, א ווארימע און א ליכטיגע. נאך פלוצים!!!

פלוצים איז אנגעקומען אן אייז-בארג און האט מיט איין שטויס געבעלעוועט די גאנצע שיף. וואס האט האט זיך אפגעטון קענט איהר אליין פערשטעהן, מיר פאסאזשירען זענען אלע אריין אין רעטונג-שיפלעך...

זענען אבער אין די שיפלעך אריין צופיל מענטשן און אט אט געהען די שיפלעך מיט אונז אונטער. - וואס-זשע מיינט איהר טוט ר' זאנווילעס? דערזעה איך - ווי פון הימל אראפ-געשיקט - אונטער די פיס א, מאגנעט, כאפ איך א ברעט, שלאג אן פון אויבען דעם מאגנעט, און האלט עס אין דער הויך איבער די קעפ פון די פאסאזשיר-רען - און וואס אמאל דאס שיפלע "וויל" אונטערגעהן, גיב איך א הויב אין דער הויך דאס ברעט מיטן מאג-נעט - און אזוי זענען מיר אין צעהן טעג בשלום אריין אין קעסעל-גארטען.

דריי בראדער.

אנאמערקאנישער, א דייטשער און א פוילישער ייד זענען געפאָהרען אין באַהן.

דער אמעריקאנער דערזעהלט: - ביי אונז האט מען ערפונדען א באַהן, וואָס איהר קענט זי צולעגען אין שטיקלעך, אז איהר קענט זי אַריי-נעהמען אין קעשענע אריין.

דער דייטשער דערזעהלט: - ביי אונז האט א פראַפּעסאָר אויסגעפונען אַ פערספּעקטיוו, וואָס מען וועט דעם גאנצען מאָרט אין יעדעם גרענעלע פּונם מאָרט.

און דער פוילישער ייד זאָגט: - דאָס איז גאַרנישט! האָט איהר שוין געהערט פון דעם באַלקאן-האַלבאינזל? איין העלפט האָט מיין טאטע אָפּגע-קלייבט און זי אַריינגעבראַכט קיין לאַדז - און די אנדערע איז די, האַלב אינזל פון דאָרט.

איינס פאַר איינס.

קלמן: וואָס טוטסטו, מיין פריינד?

זלמן: איך שרייב בריף צו מיין גע-ליבטער.

קלמן: קאָנסט דאָך אַבער נישט שרייבן? זלמן: עס מאַכט נישט אויס, זי קאָן נישט לעזען.

דער חשבון איז צדק.

א פראַווינצער רב אין אַנגעקומען אויפ'ן לאַדזער וואָקאַל מיט אַ היבש ביסעל געפּעק. ער פרעגט אַ דראַזש-קאַרוש:

- וואָס וואָלט איהר וועלען פאַר אַראַפּהערען מיך אויף אַלשטשטאַט? דערויף ענטפערט דער דראַזשקאַזש:

- דריי זאַטעס... און וויפיל וועט מיך קאָסטע דאָס געפּעק?

- גאַר נישט, אומזיסט! - אויב אזוי - זאָגט דער רב - פיהרט-זשע מיר, זייט מוהל, אַראַב-סיגעפּעק - און איך אליין וועל שוין געהן צו פּוּט...

א גרונד פאַר אַ קינדריגונג.

דאָס דינסטמיינעל פון אַ לאַדזער סוחר האָט עקספּאָרטירט די שטעלע: די סיבה איז די, וואָס זי איז אַנגע-קומען און אַנגעטראַפּען ווי דער סוחר האָט עקשט זיין אייגן גען ווייב.

עס ווענדט זיך.

לעהרער: - ווי אַלט וועט זיין אַ מענטש וואָס איז געבוירען געוואָרען אין יאָהר 1898? שילער: - ווער, אַ מאָן אָדער אַ פרוי?

רעוואָלוציעס פון דער ענזע-וואַפּונג-קאָנפּערענץ.

(1) נישט טראַגען קיין שווערדען... (2) אַלע מלוכות פערפליכטען זיך צו פערבאַטען אויסצואַרבייטען באַמבעס פון שאַקאַלד.

(3) נישט ערלויבען די יודען פון דער גאנצער וועלט צו שיסען פורים פון ביסטלעך.

שולעכט פערשטאַנען.

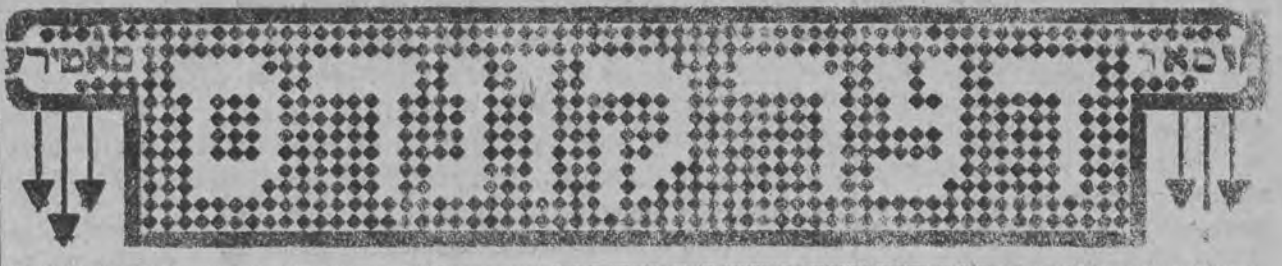
פּראָ: איך מוז מיט דיר עפּיס רע-דען וועגען מיין קלייד... מאָן: (נישט האַפּענדיג קיין צייט) ג, מאָן עס קירן... פּראָ: - מן הסתם, ביז צום קניח.

איינס פאַר איינס.

קלמן: וואָס טוטסטו, מיין פריינד?

זלמן: איך שרייב בריף צו מיין גע-ליבטער.

קלמן: קאָנסט דאָך אַבער נישט שרייבן? זלמן: עס מאַכט נישט אויס, זי קאָן נישט לעזען.

"פילאזאפיע".

רומענישע סטודענטען פערשפרייטען קולטור צווישען יודען: זיי האָבען אַריין זייערע "תורות" אין די יודישע קעפּ.

ווען סוחרים מיט סוחרים קריגען זיך-האַבען זיי נאָך אַ ברירה. ווען סוחרים מיטן שטייער-אַמט קריגען זיך-האַבען זיי שוין אפילו קיין ברירה אויך נישט.

היינט איז יעדער אַ מכניס אורח, וואָרום אַלע שרייבן פּרעסט...

צום אויסגלייטשען זיך אין לעבען דאַרף מען נישט האָבען דוקא קיין ווינטער.

ווי גוט ס'איז דעם אַרימאָן: ער בע-ניסט זיך מיט שווייס, נאָך איידער ער הייבט אַיין...

טויט איז אַ טובה.

- געהסט אפּער חיים, אין באַנק? - יע, וואָס איז? - טו מיר אַ טובה און קויף שוין אויך אויס מיין וועקסל!

- גוט, גיב אַ הער געלד! - חכם איינער, אויב איך וועל דיר געבען געלד, וואָס איז דאָס פאַר אַ טובה...

אין צוויי ראַטונגס.

- דו ווייסט, דער סוחר יענקעל פּלו-דערמאכער האָט באַקראַפּטירט און צעהלט אונז די הובות אין צוויי ראַטונגס אין וועלכע ראַטונג?

- איין ראַטונג, ווען איך וועל האַ-בען, און די צווייטע ראַטונג, ווען איך וועל וועלען.

פערדרייט.

זי: זענען זי נישט דעם שכנים גרוי-סער יונג, ווען איך בין געווען אַ קליין מיידל?

ער: ניין, איך בין דעם שכנים קליין יונגעל. ווען זי זענען געווען אַ גרויס מיידל.

אויסגעמאָדערט אַזש געוואָרען.

זיך געקירצט די קורצע קליידער, מיט די טעג און מיט די יאָהרען...

אַבער איצט האָט מען דערוואַרט זיך ב"ה צו פרייך אַ ביסעל - ס'קומט צו שטאַרסטאָן אַ זיקון, און צו פיס - אַ בענעפּיסל...

איי, דו הייליגער סילוועסטער אוי, דו געמליכע מתנה - מיר, די חסידישע די טעכטער מאַכען דיר - אַ שעהיינו...

געשיכטע פון דעקאלאָמע.

אַמאַל האָט דאָס מויל אַנגעגעבען דער פרוי אַ פראַטעסט-נאָטע:

- מיר, פרויען טרייבען ריכזות, רע-דען לשון הרע, נוצט אויס אייערע גיין מאַס רייד מיט דער, פוילער האַנד! און די שטראָף דערפאַר דאַרף איך, מויל, טראַגען! אַלע רופּען מיר "אַפּענע" מויל, געניג, עס מוז נעמען דערצו אַ סוף! איך וויל מעהר נישט זיין שטענדיג "אַפּען" און נישט טראַגען דעם שענד-ליכען נאָמען "אַפּענע".

די פרוי האָט קאַלטפּלוטיג אויסגע-הערט די מויל'ס טענות און געענטפערט בזה הלשון:

דאָס וואָס איז איינגעשטעלט משנים קדמוניות און אפּער נאָך משנת ימי בראשית וועסטו מויל מיט קיינע נאָטעס נישט איבערמאַכען, איך מוז ריידען און איך וועל ריידען, ווייל לך אַני נוצרתי... נאָר אַט וואָס איך קען דיר צוליב טון: פּדי נישט דו אליין זאָלסט זיין "אַפּען", וויל איך אויך מאַכען אַפּען די האַרץ, די האַרץ, די הענט, די פיס און דאָס וועט זיין דיין בעפרידיגונג.

- די מויל האָט איינגעשטימט...

דאָ פאַרוואָס.

- פאַרוואָס ענטלויפט דער מאָן מיט'ן פעקעל?

- ווייל דער פאָליציאַנט לויפט איהם נאָך.

- פאַרוואָס לויפט איהם דער פאָלי-ציאַנט נאָך?

- דערפאַר וואָס ער ענטלויפט...

א לייד.

פון חסידישע טעכטער.

איי, ווי טייער, ס'מאכט זיך יום-טוב אונזער בעסטער, אונזער גרעסטער: ס'גאנצע יאָהר געמאכט הכנות פאַר'ן הייליגען סילוועסטער...

לאַנגע טעג און נעכט, "געטשוויטשעט" ווילד געהעשעט, שווער געאַטעמט, אויסגעדרייט זיך די רגלים, ס'גאנצע ווינטער אַפּ'בלעק-באַטעמט... מיט אַ שווייס זיך אַזש בעגאַסען.

א זיסער חלום.

- חיה-בתיה, חיה-בתיה! - וועקט אַ מאָן זיין שלאָפּעריקע פרוי, - וואָס איז ישראל-מאיר, כאַפּט זיך אויף די ווייב נישט טוים נישט לעבע-דיג-וואָס איז געשעהן? - עס גאַרנישט, עס האָט זיך מיר גע'חלומ'ט, אַז דו האָסט פערלאָרען דאָס לשון, האָב איך זיך געוואָלט איבער-צייענען...

א קינסטלער אַ סוחר.

טשאַרלי טשאַפּלין האָט בעצאָהלט 850 טויזענד דאָלאַר פאַר פטור צו ווערען פון זיין ווייב.

- אַט האָט איהר נאָך אַ בעווייז, אַז אַ מענטש קאָן זיין אַ גרויסער קינסטלער און צו דער זעלבער צייט - אַ גוטער סוחר...

יך אהרן...

צום מחבר פון די ספרים "בית אהרן", "יר אהרן" און "משה אהרן", וועלכער איז געווען בעוואוסט אַלס אַ קאָרגער מענטש איז אַ מאָל געקומען אַ בפּבליקאציע אַרימאָן נאָך אַ נדבה.

האָט איהם דער רב אַריינגעבעטען אין שטוב און איהם געפרעגט, אויב ער האָט געזעהן זיינע ספרים און צו זיי געפּעלען איהם. דער אַרימאָן האָט איהם גלייך געענטפערט:

דער "בית אהרן" איז זייער אַ שיי-נער, דער "משה אהרן" איז אויך ניש-קשה, נאָר דער "יר אהרן" איז גאָר קורץ.

גלייך נאָך איהם זענען אין אַ טאָקסובקע געפאָהרען גע-היים-אגענטען, וועלכע האָבען די גאנצע צייט נאָכשפּיאָנירט פערענאָן.

זיי אַלע זענען צוזאַמען אַנגעקומען אין דעם "פארק דע פרענס", וואו דער דויעל האָט געזאָלט פאַרקומען.

וואַרטענדיג אויפ'ן געגנער, האָט דער גראַף ד'אַסטריניאַק, שטילערהייט געזאָגט פערענאָן:

מיין ליבער פריינד, איך פרעג דיר וועגען גאַרנישט. זאָג מיר נאָר, וויפיל ס'איז דא אמת אין דעם, וואָס מ'שרייבט ווע-גען דיר? ווי איז דיין ריכטיגער נאָמען? אייגענטליך אינטערע-סירט עס מיך גאָנץ קנאַפּ. פאַר מיר ביזט דער לעצט-קאָנסט פערע-נאָ און דיין פערזאָנלעכע הייבט זיך אָן פאַר מיר אין מאַראָ-קאָ. דאָס איז גענוג מיינעטוועגען. וואָס שיק דיין צוקונפט, בין איך זיכער, אַז וואָס עס זאָל נישט געשעהן מיט דיר, וואָס פאַר אַ נסיונות דו זאָלסט נישט האָבען בייצוקומען, וועסטו זיך קאָנען בעהערשען, און דיין ציל וועט בלייבען נקמה צו נעהמען פאַר מאַרינגטאָנס טויט און די אפּוטרופּסות איבער זיינע יורשים. איין זאָך בלויז בעאורזעהט מיך איצט...

- וואָס, אייגענטליך, הער מאַיאָר?

- גיב מיר דיין וואָרט, אַז דו וועסט נישט דער'הרג'ענען דעם מענטשען.

- איך גיב אייך מיין וואָרט.

די געגנער האָבען זיך קעגענאיינאַנדער אוועקגעשטעלט אויף דעם בעשטימען שטח.

נאָכ'ן צווייטען שאָס איז דירעקטאָר פון "עקא דע פראנס" אַנידערגעפאַלען צו דר'ער, געטראַפּען אין דער ברוסט.

- ס'איז נישט גוט, פערענא. האָסט דאָך מיר צוגעזאָגט! - האָט דאסטריניאַק אַ ברום געטון.

- איך האָב געהאַלטען וואָרט, הער מאַיאָר.

די דאָקטוירים האָבען בעטראַכט דעם פּערוואַנדעטען.

(פאַר טז צו צונג קומט).

בען פאַלשע בעווייזען, און לסוף וועט ער אַריינכאַפּען אין זיינע הענד די ירושה נאָך מאַרינגטאָנען.

"אַטאָ דאָס איז דער שטערליכער אמת, וועלכער האָט איי-מאָל פאַר אַלע מאָל געמוזט אויפגעוועקט ווערען. קאָמיר האָפּען, אַז דער דאָזיגער אמת, אַרויסגעזאָגט אין דער עפּענטליכקייט וועט משפיע זיין אויפ'ן ווייטערדיגען גאנג פון די געשעהענישען."

- ס'וועט אַלענפאַלס האָבען אַ השפּעה אויף דעם גורל פון דעם אידיאַט, וועלכער האָט אַנגעשריבען דעם דאָזיגען אר-טיקעל! - האָט זיך פערענאָ סאַרקאָסטיש אָנאנדערגעלאַכט.

אַפּענענדיג זיך מיט דער פרייליך לויזאָסער, האָט ער אַנטפּעפּאָנירט צום מאַיאָר ד'אַסטריניאַק.

- איהר האָט געלייענט, הער מאַיאָר דעם אַרטיקעל אין "עקא דע פראנס"?

- יא, איך האָב געלייענט.

- צי וואָלט איהר מסכים געווען צו פאָדערען פון דעם מחבר אַ סאַטירסאַקציע אין מיין נאָמען?

- וואָס הייסט אַ דויעל?

- אזוי דאַרף צו זיין, הער מאַיאָר! מיר האָבען שוין דע-רעסען די שטענדיגע אַנפאַלען. איך מוז זיי צומאַכען די מיילער.

אַטאָ דער חברה-מאַן וועט מיר בעצאָהלען פאַר אַלע...

מאַיאָר ד'אַסטריניאַק איז מסכים געווען צו זיין פערענאָ'ס סעקונדאַנט.

דער דירעקטאָר פון "עקא דע פראנס" האָט דערקלערט, אַז הגם דער אויבענגעפירטער אַרטיקעל איז צוגעשיקט געוואָרען אַהן אַנאָנטערשירט, איז געווען אַנגעשריבען אויף אַ מאַשין, און איז אַפּגעדרוקט געוואָרען אַהן זיין וויסען, נעהמט ער פּונ-דעסטוועגען אויף זיך די אחריות פאַר איהם.

דעמולטענען טאָג, דריי אַ זייגער נאָכמיטאָג האָט דאן לואי פערענאָ אין דער בעגלייטונג פון מאַיאָר ד'אַסטריניאַק, נאָך אַנ-אַפּיציר און אַ דאָקטאָר פערלאָזט אין אַנאָמיטאָ דעם פאַלאַצעל זיינעם אויפ'ן פאַלע-בורבאָן-פלאַץ.

אין די צייט פון טיגער.

טענסאציאָנעלער ראָמאַן

פון מאַריס לעבלאָז

(34)

ער האָט גענומען די צייטונג פון דער פרייליך לויזאָסער'ס הענד, און אויפּגעקוקט געלייענט דעם אַרטיקעל:

"פאַרוואָס אַרעסטירט מען איהם נישט? צוליב וואָס לייגט מען עס אָפּ, גענען יעדער לאַגי, און מען זעצט פאַרט די אַני-נאָרמאַלע סיטואַציע, וואָס מאַכט פּערוואַנדערען די אַנטשטענדיגע מענטשען? דאָס איז אַ פראַגע, וואָס איסליכער שטעלט זיך, און אויף וועלכער מיר האָבען די מעגליכקייט, אַ דאנק אַ גליקליכען צופאַל, צו געבען אַנ'ענטפער:

"אין אַ יאָהר אַרום נאָכ'ן פּלומרשטען טויט פון אַרסטען לופען, האָט די געריכטס-מאַכט ענטדעקט, אַז אַרסטען לופען איז געווען אַ געוויסער פּלאַריאַני, וועלכער איז געבוירען געוואָרען אין בלאָא, וועלכער איז נעלם געוואָרען אַהן שפּורען. מען האָט איהם אַלזאָ פערשריבען אין ציוויל-שטאַנד-אַמט אויף דעם בלאָט, וואו ס'איז רעגיסטרירט געווען פּלאַריאַני: "געשטאַרבן אונטערן נאָמען אַרסטען לופען".

דער דאָזיגער אַרטיקעל האָט זיך געענדיגט אזוי:

"פּס קומט איצט פאַר אַנאָנגעהויער-סקאַנדאַליעזע זאָך: אַרסטען לופען, דער געוועזענער גנב, רעזידירט, דער קעניג פון די באַנדיטען און איינברעכער טוט איצט אַפּ אַ שרעקליכע זאָך, וואוינענדיג אונטער אַ פרעמדען נאָמען, וועלכען קיינער לייקענט נישט, איבעריגענס, האָט זיך איהם איינגעגעבען שטראַפּ-לאָ צו אונברענגען פיער פערזאָן, איינצוועצען אין תפיסה אַנ-אומשולדיגע פרוי, נעגען וועלכער ער גופא האָט צוזאַמענגעקלי-

סאציאליסטישע מערהדייט וועט דורכפיהרען דאס, וואס זי האט צוגעזאגט. — א ברייט פראגראם פון געזונדמאכען לאדז

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

נעכטיגע זיצונג פון לאדזער שטאט-ראט.

נאכ-שטיינער ליידענדע.
דער איבערזאצער בעריהמער אבער פערדשער ה' זינגער פון ווארשא שו. יערסקי 34 טעג 23873, וואס א דאנק זיין ראט זענען פיל מענטשן גע- היילט געווארען אויף די שלאפיקייט נעמט אן יעדע וואס און מאנטאג אין לאדז פיעטריקאווער 6 ביי ה' זאקס טעג 66-47. 181

גערעטעניש
פון הגאאות - מראנקע.
(8) די סטאטיסטיק פון דער קראנ- קען-קאסע בעווייזט, אז אין די נאך- הגאאות-טעג איז שטארק געוואקסען די צאָהל קראנקע, צוליב איבערעסען זיך, אלקאהאָל און שלעגערען. אַנשטאָט 250 קראנקע, קומען אין יעדער לעטש- ניצע צו 700 קראנקע טעגליך. ס'האָבען געמאכט פערברעסערט ווערען די צאָהל אויפגעהאנגענע שעה'ען און דאָקטוירים.

פערוואַלטונג
פון מאפעצירער-פעראייין.
(-) אויף דער אָלגעמיינער פערזאמל- זונג פון מאפעצירער-פעראייין זענען אין דער פערוואַלטונג אויסגעוועהלט גע- וואָרען: ה. געפנער (פארזיצער), ש. קארעבאָו (וויצע-פארזיצער), ג. לינ- קאווסקי (סעקרעטער), י. דריישפיל (קא- סירער), ביעלאָוסקי, וואָלף, עהרליך, קאנדידאטען: שפילבערג, גאָט. אין דער רעוויזאָנס-קאָמיסיע: ברע- ניצער און צווייגהאָפּט.

איבערגעפאָהרען
דורך אַנאָליטא.
(ב) דער שפּאַצער טאָמאַש וואָיטשיק האָט אויף פיעטריקאווער גאָס איבער- געפאָהרען דעם 15 יעהריגן בערעק שלאָמקאוויטש, פּאָגאָטאוויט האָט דאָס יונגעל אָפּגעפיהרט אין אַנגאָ מאָריאַ שפּיטאַל.

אונטערגעווארפן
א זינג-קינד.
(2) אין טויער פון הויז לויטאָמירסקא 28 האָט מען געפונען אַן אונטערגע- וואָרפן קינד, אַ מיידלע פון אַ 5 חדשים. דאָס קינד האָט מען אָפּגעשיקט אין פּשיטאָלעק אויף טראָמוואָיאָווע גאָס.

אונטער
די רעדער פון טראמוואי.
(8) אויף פיעטריקאווער, נעבען הויז נומער 109 איז אַרונטערגעפאלען אַן- טערען טראָמוואַי דער 45-יעהריגער אַדאָלף מיכס.

אחד-יונגעלע, נעבער.
ער געהט פון חדר, און
מ'פיהרט איהם אין „באד“.
(-) דער 10-יעהריגער שמואל לייב בראָדזקי איז נעכטען 8 אַ זינגער אין אַווענד אַהיימגעגאנגען פון חדר אויף זאָבאָניאַ 13, אויף אַגראָדאָווע גאָס איז צו דעם יונגעל צוגעגאנגען אַ יונ- גערמאַן, וועלכער האָט איהם געגעבן אַ זאָטי און געשיקט אַפּטראָגען אַ ברי- וועל אויף אַגראָדאָווע 8. אַלס משכונ, אַז דאָס יונגעל וועט דאָס ברויטעל אָפּ- געבען, האָט דער יונגעלערמאַן אַראָפּגע- נומען פון דעם קינד אַ פּעלצער אין דער ווערט פון 150 זל. ווען דאָס יונ- געל איז צוריק אַראָפּגעקומען, האָט ער שוין גאָטירליך דעם בריי-שיקער נישט געטראָפּען.

Dr. RÓŻANEK
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע קראַנקייטען און מענער-שוועכע.
היילונג פון קראַנקייטן-פּרופּאָגאַנדע און דאָקטוירים.
Dzielnia 9 (Narutowicza), tel. 28-98.
טעג פון 8-10 און 5-8, פּריווען פון 4-6.
וואַרשע 28 פאַר פּריווען.

ווערען אויף אויסצוקויפטן אַקציעס פון דער נייער עמיסיע, וועלכע ס'האָט אויסגעשריבען די לאָדזער עלעקטראָו- ניז. צוליב דעם וואָס די דאָזיגע טראַנס- זאָקציע מוז ערלעדיגט ווערען ביז דעם 31 דעצעמבער ה. ה. וויל דער מאַג- סטראַט נעהמען אַ הילף אויף די דאָ- זיגע וועקסלען אין דער לאָדזער דע- פאָרטיטען-באַנק, די באַנק טענה'ט אָבער, אַז די מאַגיסטראַט-וועקסלען זענען פאַר איהר נישט קיין גענוגענדע גאָראַנטע און האָט פערלאָנגט אַלס משכונ די איינגעקויפטע אַקציעס, צוליב דעם קור- צענען וואָס דעם, וואָס דער מאַג- סטראַט האָט געדאַרפט האָבען די הסכמה פון שטאַט-ראַט אויף 2 הילף, וועלכע מוזען אָנגענומען ווערען אויף 2 בסדר- דינגע זיצונגען, זענען נעכטען אין פער- לויף פון עטליכע מינוט פאַרגעקומען די צוויי זיצונגען פון שטאַט-ראַט. די ערשטע פראָגע וואָס איז בע- טראַכט געוואָרען איז בעשטאַנען אין דעם, אַז דער שטאַט-ראַט זאָל געבען דעם מאַגיסטראַט די ערלויבניש אויס- צושטעלען וועקסלען אויף 836 טוי- זענד זלאָטיס, וועלכע זאָלען פערנוצט

אקציע פון גייסטיגע ארבייטער צו פערבעסערען זייער מאטעריעלע לאגע.

אין דער צייט פון ווירטשאַפֿטליכען קריזיס האָט מען ביי זיי אָפּגענומען אַלע צושלאָגען און אָפּילו פּערקלענערט די גאָזשעס. איצט, ווען די סטאָנציע איז געוואָ- רען אַ ביסעל בעסער, הייבן זי אָן אַנאַקציע פון צוריקשטעלען די לויקען. איצט פאָדערען מיר אַ הילף פון 50 פאָאָ. פּעסשטעלען דעם מינוט פון- טיט אויף 350 זל. אַ חידוש, דריקשטע- לען אַלע אָפּגעשטאַנענע צושלאָגען און באַדן אויסצאהלען אַנאַימאָנעלע חידוש פּענסיע. צוליב דעם ווערען אָנגענויירט

רעגיסטראציע פון ארבייטסלאזע, וועלכע ווילען בעקומען די לעבענסמיטל - פראדוקטען און קויהלען - אונטערשטייונגען.

איינשרייבען קענען זיך: די, וועלכע געהערען צו דעם ערש- טער אָפּטיילונג פון אַרבייטס-פּרוב- נאָנס-ביראָ - אויף באַזאָרג 5 וואָס געהערען צו דער 2-טער פ- טיילונג - אויף ראָקאָשינער 10 וואָס געהערען צו דער 3-טער אָפּ- זונג - אויף זשעראָמסקי 74. די אַרבייטסלאָזע, וואָס קומען- רעגיסטרירען דארפן האָבען מיט

פראצעס פון 24 יוגנד-יכע בעשולדיגטע אין געהערען צו דערמא. פארטיי.

נישט מודה אין געהערען צו דער קאָנאָ אַ הויז דעם פראָקוראַר און עקס- מוניסטישער יוגענד. בעת דער דעמאָפּערטען אויסגעהערט ווערען די רעדעס סטראָציע פון צרשטען מאַי האָט אַפּו עטליכע און צוואַנציג פּערטיידיגער דער גרעסטער טייל בעשולדיגטע, ווי זאָן דאָס לעצטע וואָרט פון די בעשול- ערקלערען, צופּעליג געפונען אויף דע- גאָס, קיין אַנטימילאָכע/שע אויסרופ- האָבען זיי נישט געמאַכט. נעכטען זענען אויסגעהערט געוואָרען די בעשולדיגטע און נאָכדעם די עדות פון דער בעשולדיגונג. דער אורטייל ווערט ערוואָרט ערשט היינט אין אָווענד, וויל עס דארפן

“אדרט”
פאַרמיטשער רעווי און קאַמער-מעמער אונטער דער לייטונג פון מ. בראדערזאן.
היינט, פרייטאג - 2 פאַרשטעלונגען: 10 אין אָווענד פון גראַנדיעזען 3-טען פראָם א.נ.:
נשים מז השמים
1. פראָלאָג (2) נשים (3) מאַסקעס (4) אונט. אַקליין ביימלעך (8) משיח
מאַרנען שבת, ווערט נישט געטראָגן. מוזיקאַל. לייטער: ה. קאַן. דעקאָראַציעס און קאַסט-מאַלענע: ד. מאַטוס און בלוס. רעזשי: מ. פּולאַווער. קאַנסאַנאַנאָווער קאַנצערט-מיכטער: ביינגעלמאַן
אַנהויב 8 און 10 זינגער אָווענד. די קאַסע איז פון 5 נאָכט.

אלפאנעטישע ליסטעס.
(ב) נעכטען האָט דער וואָהל-רעפער- ראַט איבערגעשיקט אין אַלע וואָהל- קאַמיסיעס איהרע אָנגעשטעלטע, וועלכע וועלען אויפ'ן אָרט צוזאַמענשטעלען אַנאַלפאָעטישע ליסטעס פון די וואָהל- לער צום סייס. די דאָזיגע ליסטעס וועלען דינגען צו שנעלערע אַריינטאָציע בעת די וואָהל- לער.

שטראפן פאר נישט אָנגע- מען די נאָמינאַציעס.
(-) נעכטען איז ווידער פאַרגעקומען אַ זיצונג פון דער הויפּט-וואָהל-קאַמיסיע, אויף וועלכער ס'איז בעטראַכט געוואָ- רען די פראָגע פון די מיטגלידער, וועלכע האָבען זיך אָפּגעזאָגט אַנטייל- צונעמען אין די אַרבייטען פון די קא- מיסיעס. אויף דער זיצונג זענען עטלי- כע צעהנדליג פערזאָן פערמאשפט געוואָ- רען צו 300 זלאָטעס שטראַף פאַר נישט אָננעמען די נאָמינאַציע.

הוספה-אקציע
פאר בעקער-ארבייטער.
אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן שטייגענדען יקרוח איז נעכטען פאַרגעקומען אַ זי- צונג פון ערנערונגס-פעראייין, אויף וועלכער ס'איז בעטראַכט געוואָרען די פראָגע וועגען די אַרבייטס-בעדינגונגען פון די בעקער אַרבייטער. ס'איז בעשלאָסען געוואָרען אָנצוהוי- בען אַנאַקציע צו העכערען דעם לויף פון די בעקער-אַרבייטער.

קויהלען
און לעבענסמיטל-פראדוקטען
(ב) דער מאַגיסטראַט האָט בעשלאָ- סען פאַר דעם געלד פון דער רעגירונג איינצוקויפן נישט נאָר לעבענסמיטל- פראָדוקטען נאָר אויך קויהלען. צוליב דעם, וואָס אין פאַרגאנגענעם יאָהר איז געווען זעהר שלעכטע קויה- לען, וועט דער מאַגיסטראַט היינטיגעס יאָהר בעציהען קויהלען דירעקט פון די גרובערן.

פרייזער
האבען קיין מול נישט...
(8) צוליב די ידיעות, אַז דעם 31-טען דעצעמבער וועלען די פרייזער-גע- שעפטען קענען זיין אָפּען ביז 9 אין אָווענד, האָט דער אַרבייטס-אינספּעק- טאָר ערקלערט, אַז ער האָט אַזאָ פער- אָרדנונג נישט אַרױסגעגעבען און, אַז אַלע פרייזער-געשעפטען וועלען מוזען געשלאָסען ווערען 7 אין אָווענד.

אפטייקען-דיזשורען.
(8) היינט ביינאָכט דיזשוריען פאַל- גענדע אַפּטייקען: מ. ליפשיץ פיעטרי- קאווער 193; ע. מילער, פיעטריקאווער 46; וו. גראַשקאווסקי, קאַנסטאַנטינער 45; ק. גערטנער, ציגעל-גאָס 64; ה. ניעוויאַראווסקי, אַלעקסאַנדראָווסקא 37; ס. יאַנקעלעוויטש סטאַרי רינקע 9.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער נאָטיץ אין פאַרשטאַנדיגען פרייטאָג-נומער וועגען איינעם, וואָס האָט געוואָלט ענ- דערען זיין נאָמען פון לייב אויף לודוויג, ווערט מען געוואויר, אַז ה' מרדכי לייב זילבערנינג האָט צו דער זאָך קיין שום שייכות נישט. ער האָט זיך אין מאַג- סטראַט נישט געווענדט און האָט זיין נאָמען נישט בדעה געהאַט צו ענדערן.

CYRK Al. Kosciuszki -73-
דיינע אקאדעמיע, ריזשע קאמיוניסטישע
דער זאל איז בעהייזט.
פרייטאג 1. דעם 30. 1927.

פון דער פאלקס-ביבליאטעק א. נ. פון
א. ד. גורדאן ביי "התאחדות" (שע-
קעוויטשא 3-5).

די ביבליאטעק-קאמיוניסטישע איז מוריש דאס
ס'איז איינגעקויפט געווארן א געמיינע
נאךל בוכער פון די נעמעס העברעאיש-
דישע ליטעראטור, ס'איז אויך צו געקומען
די לעצטע אויסגאבע פון ארץ-ישראל, די
בובליאטעק איז טעטיג 4 מאל העכענדיג:
ונאנט, דינסטאג, דאנערשטאג פון 7-9, און
אין שבת פון 5-7. דער מאנאט - אפגאס
איז א מינוטאלער, פאר ארבייטסלאזע און
שולער א ספעציעלע הנהל ספעציעלע אפטי-
לונג פאר העברעאיש קינדער-ליטעראטור.
איינשריבען קען מען זיך אין די אויבע-
דערמאנטע טעג און עקערטאראט פון דער
ביבליאטעק, שטענדיג 5/3.

אכטונג, לויף-וועבער!
שבת דעם 31 דעצעמבער 1927 פונקטליך
6.30 קומט פאר און פערמאן בושענער 7
א נויטע וויכטיגע פערזאנלעכע חברים
מיטגלידער קומט פונקטליך און שטענדיג
די פערזאנלעכע.

דיקע מענשען
קענען דורך געוויסענהאפטען געברויך
פון ביטער-וואסער
Franciszka Józefa
צו דערגרייכען א לייכטען שטחלונג
און אונטערשטעלונג.
צוהילריכע פאכמענישע בעריכטען
פון דאקטאריס בעשטעטיגען, אז אויך
אטערטיקער און צוקער-קראנקע זענען
זעהר צופרידען מיט דער ווירקונג פון
וואסער.
Franciszka Józefa
צו בעקומען אין אלע אפטיקען און
סקלעד-אפסטעטעס.

מעלדונגען.
פון "ארט"
דער "ארט"-פערזאנלעכע האט זיך אפ-
געטען אויף זיין שטחלונג דעם לער-
ווארשטעט פאר קאמיוניסטישע, אז דעם
18-טען יאנואר 1928 הויבען זיך שוין אן
די אונטערשטעלונג אויף דעם דאזיגען קירם.
די אונטערשטעלונג וועלען פארקומען פון
8-טען ביז 12-טען יאנואר אונטערשטעלען.
דעם 2-טען יאנואר 1928 הויבען זיך אן
די לערער אויף די קורסען פאר אונטערשטע-
לונג און האר-פארבאן.
אויף דער דאנערשטאג-וואקסן - אפגע-
ווערן מער קיין קאמיוניסטישע נישט פער-
שוויגן די קורסען פאר שטאפער, שטענ-
און-האט שטענדיג ענטוואקלט זיך יעדער
גוט, אייניגע פרעזענטירט זענען נאך פער-
קעמט און האר-פארבאן.

דאנק דעם ראטמאן אדור. ווייזמאן פאר
זיין ארויסטריט אין שטאט ראט לטובת
דעם יודישען ספארט-וועזען אין לאדז!
די קאדענץ פון דער פערזאנלעכע ווערט
פערלענגערט פון א האלב אויף א גאנץ
יאָהר.
נאך א לענגערער דייסקוסיע איבער
דער טעטיגקייט פון דער אפטרעטענדיגער
פערזאנלעכע, האט די אלגעמיינע פער-
זאמלונג אויסגעוועהלט א נייע פער-
וואלטונג.

טראמואי-בילעטען
אין "ארביס".
אויף דער בעקומענדיקייט פון פוב-
ליקום וועט די געוועזענע "ארביס"
און איהרע אפטיילונגען פערקוי-
פערן חודש'דיגע און קווארטאל'דיגע
טראמואי-בילעטען. יעדע חודש פון
29-טען ביז 5-טען דעם נעכסטען
חודש.

Dr. med. H. GUTSZTADT
ספעציאל-ארצט פאר אקוסער-
און פרויען - קראנקהייטען.
צענעליאנא 23 62 Zachodnia
פערזאנלעכע 29-32
נעמט אן פון 7-4 אונטער, אין לעשטענדי-
ג, סאטנא-צענעליאנא 29 פון 6-8 אונטער.

אלגעמיינע פערזאמלונג פון ריסארען און
איינשפאנער-בעזיצער
בעשלאסען זיך צו פעראייניגען מיט'ן באלען-פאקער-פעראיי-
אויף דער יעהרליכער אלגעמיינער
פערזאמלונג פון ריסארען און איינשפא-
נער-בעזיצער אין אויסגעוועהלט גע-
ווארען א נייע פערזאמלונג יצחק דא-
וויאזויטש (פרעזענט), פייוויל צוקער
(וויצע-פרעזענט), וו. גראסמאן (סקער),
ישראל טערנער (קאסיר), יוסף אינפעלד,
זלמן פיגלעוויטש, אברהם בארנשטיין,
ישראל גאטשעלע, שלמה הערצבערג,
אברהם גערשענאוויטש, משה יאקאב-
וויטש, רעוויזיר-קאמיסיע בערל גאלד-
בערג, אברהם דואלעשינסקי קאנדידא-
טען: דיבי' פלאם, קארל טאם.
צום סוף זענען אנגענומען געווארען
פאלגענדע רעזאליציעס: (1) ווענדען זיך

אלגעמיינע פערזאמלונג פון ספארט-קלוב "שמשון"
שבת, דעם 24. דעצעמבער איז פאר-
געקומען אין אייגענעם לאקאל פיעט-
קאווער 101 די יעהרליכע אלגעמיינע
פערזאמלונג פון ספארט-קלוב "שמשון".
אלס פארזיצענדער איז געווארען אויס-
געוועהלט ה' ציעגלער. נאכ'ן בעהערען
דורך אויפשטעהען פון ארט דעם א-
דענק פון ה. ד. נאמבערג, און טראגיסען
טויט פון בעריהמטען ווייט - לויפער

"קינא ERA" "פלארא"
גרעסטער ערפאלג פון דער קינא-קונסט!
ב'האב דער'הרג'עמ"

(הינטער דער מויער פון דער תפיסה)
א טראגעדיע פון אונאשטענדיג מיידעל אין 12 אקטען.
די הויפט
ראלען
פיהרען
אויס:

HELENÓW
פון 3 טען ביז 8 טען יאנואר 1928 איינשליסליך
IV אלגעמיינע
געפליגעל, טויבען, קרול'קעס-
און הינד-אויסשטעלונג
געפענעט פון 9 פרייה ביז 8 אויגער אונטער.
אנמעלדונגס-ארט פאר אויסשטעלער:
(1) בורג פון פארמאן פון לאדזער געפליגעל-זיכטער פיעט יאנואר 243 פון 2-8 אונטער.
(2) אלפרעד שטעט, זשאנאס א 10, טעל. 43-43, און דוקער פון מויערסון אין קאסע.
פיעטקאווער 111, טעל. 7-76, פרייקארטען 68 מיטגלידער זענען צו בעקומען פער-
ליך אין פערזאנלעכע און אויך ביי דער קאסע. 225

**פראפ. פערדיינ פון האנדעלס און ביורא-אנגע-
שטעלטע אין לאדז, (אל. קאשטשוסקי 21).**
שבת, דעם 31 דעצעמבער ה. י. 10 א וויגער אין אונטער וועט
אין פערדיינ-לאקאל פארקומען א גרויסער
סילוועסטער-באל
מיט א זעהר רייכען פראגראם.
האט אדא-באנד!
טעניז ביי אינדערפריה!
בליקט צו בעקומען אין פערזאנלעכע און און טאג פון באל ביי דער קאסע.

עס ווערט אפגעגעבען
א ציימער
פאר א יונגעמאן צו שלאפען
27 בענעריקטע 27
וואסערמאן. 961
עס איז אפגעגעבען א
ארט צו שלאפען
פאר איינעם אדער 2 יונגע-
לייט ביי אנטשענדיגע פא-
מיליע. זיך צו ווענדען
פארלאנג 1 וואוינונג 8
AKUSZERKA G. SALIMONOWA
Szkoła 12
נעהמט אן געבורטען.
דער פערקויף פון
טראמואי-בילעטען
חודש'דיגע און קווארטאל'דיגע
קומט פאר אין דער צייט פון 29-טען יעדען
חודש ביז דעם 5-טען פון נעכסטען חודש
אין פוילישען "**ORBIS**"
רייזע-ביורא
אויף אנדוועיא 5 און נאוואמיעסקא 2
פון 9 פרייה ביז 7 אונטער און איבערייט.
גלייכצייטיג פערקויפט די ביוראס פון "ORBIS"
באחן-בילעטען פון אלע קלאסען און אין אלע ריכטונגען.
עס ווערט געזוכט
גענען קיזיע א טיכטיגער יונגערמאן
פון אנטשענדיגע עלטער, וועלכער זאל גרינדליך בעזיצען
די פוילישע שפראך. מיט אפערטען זיך צו ווענדען אין די
ביורא-שעה'ן צו מ. א. שווינעטארסקי נארוואוויטשא 11.

זאל פילהארמאניע! מאנאטאג, דעם 2. יאנואר 1928, 8.30 אונטער וועט געגעבען קמובת
נארוואוויטשא 20.
די בעקאנטע אפערעטע אין 3 אקטען מיט 20 נומערן-זאנג
די פאלעסטינער ליבע
צו דער אפערעטע איז אונז געלונגען ספעציעל אויסצוהאלן די גאנצע
יודישע טרופע מיט די בעקאנטע און בעליבטע אמעריקאנער ארטיסטען
אננא און היימאן יאקאבאוויטש בראש.
צום
שלוס:
א גרויסער דייווערטיסמענט
ביזעסען שוין צו בעקומען: ביים פרייזער ה' קאלסקי (וואלפארסקא 1), אין צוקערניע ביי ה' גורא
(אלטשטאט 8), אין שענק פון ה' איצקאוויטש (וואלפארסקא 19) און פון זונג-אן-אין דער פילהארמאניע-קאסע.
שניידער-מייסטער - מארגען שבת, דעם 31-טען ד. ה. פליך 3.30 נאכמיטאג קומט פאר
די ערשטע אויספיהרונג פון זעאמער - ליבהאבער א. נ.
פערדיינ
אלעס 1 מער מאי 2
ס'ווערט געגעבען די בעקאנטע מעלדאראמע אין 4 אקטען פון. שאראנסקי -
דגל מרתנה יהודה
ארדנונג געזיכערט! דער זאל איז גומבעהייזט. ארדנונג געזיכערט!

עלעגאנט געקליידעט
קאנט איהר נאך געהן ווען איהר מאכט זיך א מלבוש זאלט
איהר פרייער בעזוכן דאס לאנג עקזיסטירענדע נעשעפט פון
יודישע לאנגע מלבושים אגראדאווא 8
ווי איהר בעקומט שטענדיג אויף לאנגער ווינטערדיגע, זומער-
דיגע און קינדער מלבושים פון די בעסטע סחורות, אגראד-
גענעס ווערקשטעל מיט די בעסטע שניידער-ארבייטער.
בעטערקאנט: אויף בעשטעלונגען בעזוכן איהר א נויטען אויסהאל
פון פערשידענע סחורות, אויסנאמעס-פרייזען פאר חתונה-אויסשטעל-
חיים מאנדאווסקי 8 אגראדאווא 8
בעקאנטמאכונג
אפניץ קליידער
אין געב
אויף
פון דער נייעסטע מאדע אויף חתונות און בעלע-
ווי אויך חופה-קליידער אויף גוטע בעדינגונגען א
פיליגע פרייזען, אין נעהם אויך און בעשטע-הויכע
קליידער און בלוזען.
מיט אכטונג
פראג 13
חנה אייזנער בושעוויטער 13 פראג 2-1
אכטונג, הערן!!!
אגט נישט קיין שמוציגע אנציגער!
ינג טעל. 49-67
בעמישער וועטערינא פון
F. Rozenberg, Pomorska
פלייז: צעגעלניאנא 30, גלייך קומט א שליח,
לכער נעמט צום כעמישען וואשען דיין גארערקאפ,
ער מנער-וועט, גארדינען אין אויפ'ן בעשטימטען
רמין ווערט עס אפגעשניט, די ארבייט ווערט אויס-
פיהרט דורך ערשטער, פאכמענער, מעסיגע פרייזען.
וויכטיג פאר דאמען!
אויף אויסצאהלונג: ווי מענטשע, קאסטימען,
פלייז-ארבייט נאך אויף בעשטע-הויכע, אייגענע אטעליע
יט דער לעצטער מאדע, רעזיעלע בעהאנדלונג, פינקטליכע
אויספערטיגונג, פיליגע פרייזען. 296
A. BERGER, Południowa 6

